

TOTES LES CLAUS D'INTERPRETACIÓ DE L'ANY DE LA MISERICÒRDIA,
QUE S'INAUGURA EL 8 DE DESEMBRE

P 2-7, 11 i 15-17

Portes obertes a la Misericòrdia

JUAN JOSÉ AGUIRRE
Bisbe de Bangassou
(República Centreafricana)

«Jesús, Bon samarità,
carrega amb tots els
centreafricans assolats
per la violència, la mort,
els abusos i la guerra»

**JOSEP MARIA
MONFERRER**
Escolapi

«La misericòrdia
és posar el cor en
els estigmatitzats
per la societat
políticament
correcta com a
miserables»

«El simbolisme de la porta santa»

per Joan Baburés

Sumari

- 10 Sor María de Guadalupe, testimoni de Síria
- 20 Memòria social de Càritas Catalunya
- 25 Recuperar el patrimoni cultural d'un poble
- 26 Nou projecte de Religió per a Secundària
- 27 «Viatjar a l'edat mitjana» al MEV

Editorial

Obrir portes

Dimarts vinent dia 8 de desembre, Solemnitat de la Immaculada Concepció, comença l'Any de la Misericòrdia que ha convocat el papa Francesc. La inauguració coincideix significativament amb el 50è aniversari de la clausura del Concili Vaticà II: «L'Església —diu el Papa— sent la necessitat de mantenir viu aquest esdeveniment. Per a ella començava un nou període de la seva història. Els Pares reunits en el Concili havien percebut intensament, com un veritable buf de l'Esperit Sant, l'exigència de parlar de Déu als homes del seu temps d'una manera més comprensible.» L'empenta reformadora de sant Joan XXIII, el Papa bo, que ha tingut la seva continuïtat en els pontificats posteriors, torna a emergir amb força en el de Francesc, a qui podríem qualificar com «el Papa de les portes obertes». Una peculiaritat d'aquest Any Sant és que no solament se celebra a Roma, sinó en totes les altres diòcesis del món. El Papa a la catedral de Bangui (República Centreafricana), ha anticipat l'obertura de la Porta Santa abans de fer-ho al Vaticà, el dia de la Puríssima. El diumenge vinent, dia 13, s'obriran les portes de catedrals, esglésies importants i santuaris, metes de pelegrins, d'arreu del món.

El lema «Misericordiosos com el Pare», proposa viure la misericòrdia estimant amb amor de Pare, un amor sense mesura. El logo de l'Any és un disseny del jesuïta Marko I. Rupnik, un acreditat artista, teòleg i escriptor, que ha estat qualificat pròpiament com «el Miquel Àngel del segle XXI». Mostra Jesucrist que carrega sobre les seves espatlles un ancià. L'ull del Bon Pastor coincideix amb el de l'home redimit. L'escena es col·loca dins l'ametlla mística que evoca la presència de les dues naturaleses de Crist, la divina i la huma-

na. Els tres òvals concèntrics, de color que s'aclareix progressivament cap a l'exterior, suggereixen la sortida enfora de la nit del pecat.

En aquesta *Catalunya Cristiana* hi dediquem el Primer Pla i les pàgines centrals amb rellevants testimonis de l'acció misericordiosa de l'Església a Catalunya i arreu. I ens n'anirem fent ressò amb una secció que portarà per títol «Misericòrdia en obres».

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

L'esperança d'un encontre

L'itinerari cristià es troba ple de referències lluminoses. Entre d'altres, hi ha la del profeta humil que no només no s'anuncia a si mateix, sinó que fins i tot és capaç de dir, tot assenyalant Jesús: «Ell ha de créixer, i jo he de minvar» (Jn 3,30). Avui som nosaltres, l'Església, qui ho ha de dir amb humilitat i amb convicció. Una Església que ha de veure Joan Baptista com a referent fiable per anunciar Jesús, avui. Sabem que aquesta no és una visió fàcil, perquè sovint ens encega la temptació de predicar-nos a nosaltres mateixos i ens envaeix l'orgull que vol situar-nos, per egoisme, en el primer lloc.

Per evitar-ho, el papa Francesc ens adverteix de dos problemes que poden ser una dificultat perquè l'itinerari de la fe faci el seu procés normal i ens ajudi a ser fidels. Són l'«autoreferencialitat» que busca situar-se un mateix en el centre de tot, i la «mundanitat espiritual» que sota aparences de religiositat i fins d'amor a l'Església, el que busca és la glòria humana i el benestar personal. Tant l'un com l'altre són la causa d'una manera subtil de buscar els propis interessos i no els de Jesucrist. Si el que dóna la joia de l'Evangeli és la trobada personal amb Ell i el secret de ser cristià, impedir-ho pot frustrar tota l'esperança d'un itinerari en el qual la confiança ha de ser el seu referent.

Tota veu, tot gest a través del qual ens arriba la Paraula de Déu apareix sovint en una situació de desert, lloc ple de significat per a l'encontre amb el Senyor. Un desert en el qual s'experimenta l'austeritat i la manca de recursos, on la pobresa personal adquireix un valor que predisposa a la receptivitat. Quan s'accepta viure en aquest desert, qualsevol notícia que arriba és una bona notícia, qualsevol descobriment dóna ànims, qualsevol esforç condueix al que és essencial. És urgent, doncs, orientar-se i transitar per camins que mantinguin viva l'esperança d'un encontre. La pregària humil i una actitud solidària imperada per l'amor ho poden fer possible.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 7 de desembre del 1943: a Trento, Chiara Lubich funda el moviment focolar.

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Piñol, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Joan Baburés, Pilarín Bayés, Javier Bometón, Carme Borbonès, Cinto Busquet, Agustí Codinach, Montserrat Esteve, Jaume González, Joan Guiteras, Josep M. Massana, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Samuel Gutiérrez, Lucia Montobbio, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Joan A. Parra, Josep M. Puigjaner, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Lluís Solà, Sebastià

Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

El rostre de la misericòrdia

El 8 de desembre el papa Francesc inaugurarà el Jubileu de la Misericòrdia

Carme Munté

Les obres de misericòrdia són catorze. N'hi ha set de corporals: donar menjar al qui té fam, donar beure al qui té set, vestir el despul·lat, visitar i atendre els malalts, acollir el foraster, redimir els presos i captius i enterrar els difunts. I n'hi ha també set d'espirituals: ensenyar a qui no sap, donar bon consell al qui l'ha de menester, corregir el qui va errat, consolar el qui està trist, perdonar les ofenses, suportar amb paciència els defectes del proïsme i pregar a Déu pels vius i pels difunts.

Fins aquí res que qualsevol no hagi après a la Catequesi. La reflexió, més aviat, és d'on brota aquesta misericòrdia que en un segon estadi s'acaba plasmant en aquestes catorze obres concretes?

«El rostre i el cor de Déu és la misericòrdia i la misericòrdia és el llenguatge entenedor que necessita el nostre món per anomenar i estimar Déu, i per posar en obres l'amor al proïsme», expressa Margarita Bofarull, religiosa de la Societat del Sagrat Cor de Jesús i professora de la Facultat de Teologia de Catalunya. Afegeix que «el Déu i Pare de Nostre Senyor Jesucrist és un Déu Misericordiós, que estima entranyablement tot el que ha creat».

«La misericòrdia de Déu es manifesta al llarg de la història de la salvació; podríem traçar una visió lineal que comença amb la Creació i culmina amb l'encarnació, la creu i la resurrecció de Jesucrist», exposa Joan Planellas, prevere i degà de la Facultat de Teologia de Catalunya. I destaca un passatge d'Orígenes esmentat pel papa Benet XVI en l'exhortació apostòlica *Verbum Domini* (núm. 12): «El Verb s'ha abreuja», és a dir, «la Paraula eterna s'ha fet petita, tan petita com per estar en un pessebre. S'ha fet infant perquè la Paraula estigui al nostre abast.» Aquesta misericòrdia de Déu arribarà fins a l'extrem de la creu, de manera que «Déu, que és amor, ens ho ha donat tot». Aquesta idea la veiem expressada en el primer paràgraf de la *Misericordiae vultus*, la butlla de con-

Quadre de Rembrandt sobre la paràbola del fill pròdig.

vocatòria del Jubileu Extraordinari de la Misericòrdia: «Jesucrist és el rostre de la misericòrdia del Pare. [...] quan tot estava disposat segons el seu pla de salvació, Ell va enviar el seu Fill nascut de la Verge Maria per revelar-nos de manera definitiva el seu amor. [...] Jesús de Natzaret amb la seva paraula, amb els seus gestos i amb tota la seva persona revela la misericòrdia de Déu.»

I en el segon paràgraf afegeix que «misericòrdia és la paraula que revela

el misteri de la Santíssima Trinitat. Misericòrdia és l'acte últim i suprem amb el qual Déu ve al nostre encontre. Misericòrdia és la llei fonamental que habita en el cor de cada persona quan mira amb ulls sincers el germà que troba en el camí de la vida. Misericòrdia és la via que uneix Déu i l'home, perquè obre el cor a l'esperança de ser estimats malgrat el límit del nostre pecat.»

Any Sant

El Jubileu o Any Sant és un temps en què es concedeixen gràcies espirituals singulars als fidels que compleixen determinades condicions, a imitació de l'any jubilar dels israelites esmentat a l'Antic Testament.

Els jubileus ordinaris se celebren a l'Església catòlica cada 25 anys i es remunten al pontificat de Bonifaci VIII.

Però a banda dels ordinaris, l'Església catòlica celebra jubileus extraordinaris amb motiu de determinats esdeveniments. És el cas del Jubileu de la Misericòrdia, decretat pel papa Francesc.

L'Any de la Misericòrdia s'hauria pogut inaugurar coincidint amb el primer diumenge d'Advent i amb l'inici del nou temps litúrgic, però en canvi, el papa Francesc ha escollit la data del 8 de desembre, celebració de la Immaculada Concepció. «Ha triat aquesta data perquè fa 50 anys que va acabar el Concili Vaticà II i, per tant, hi ha la voluntat explícita de manifestar el seu valor permanent», explica Mn. Planellas. «Francesc té la voluntat de fer aflorar tota la riquesa doctrinal del Concili Vaticà II i per això convoca l'Any de la Misericòrdia, perquè és la pauta de l'espiritualitat conciliar basada en una Església misericordiosa, servidora i samaritana», afegeix.

Planellas insisteix novament en la inspiració que el papa Francesc troba en Pau VI: «Quan el papa Francesc parla de l'Església samaritana poua dels documents de l'episcopat llatinoamericà de Puebla i Aparecida, que remeten al mateix magisteri de Pau VI en el discurs de cloenda del Concili Vaticà II.»

JOAN PLANELLAS
«La misericòrdia de Déu es manifesta al llarg de la història de la salvació»

El simbolisme de la porta santa

Joan Baburés i Noguera

Secretari de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia
Delegat de Pastoral Litúrgica de Girona

El proper dia 8 de desembre, festa de la Puríssima, el Sant Pare inaugurarà oficialment el Jubileu de la Misericòrdia obrint la Porta Santa de la basílica vaticana. És un gest simbòlic que emmarca, des de fa segles, la celebració de qualsevol Any Sant. Una porta oberta sempre ha estat signe d'acolliment. Per això acudir a Roma i entrar a les basíliques majors per la Porta Santa és tingut per

un privilegi que ens fa sentir l'escalf de l'Església Mare, que obre les portes per acollir els fills dispersos.

També en d'altres llocs s'han convocat jubileus i s'ha utilitzat aquest simbolisme de la Porta Santa. Pensem, per exemple, en Sant Jaume de Galícia. Aquesta vegada, però, aquest gest simbòlic, per decisió expressa del papa Francesc, es podrà viure a cada diòcesi. El Papa ens recorda que «en aquesta ocasió la porta santa serà una Porta de la Misericòrdia, a través de la qual qualsevol que hi entri podrà experimentar l'amor de Déu que consola, que perdona i que ofereix esperança». I hi afegeix: «Cada Església particular estarà directament compromesa a viure

aquest Any Sant com un moment de gràcia i de renovació espiritual.»

Quin significat donar, en aquest Any Sant, al fet d'obrir i de travessar el llindar de la Porta de la Misericòrdia? No es tracta de cap manera d'un fet màgic, com si la sola acció mecànica de traspasar una porta ja ens fes bons i sants, purificats de tots els pecats. Tampoc no es tracta d'un mer tràmit per tal d'aconseguir una mena de «carnet de bona conducta». Menys encara ha de ser un gest extern, purament ritual, sense el qual no s'obtidria allò que es busca.

Obrir i traspasar la Porta de la Misericòrdia, en aquest Any Sant, vol ser i ha de ser un gest simbòlic, carregat de significat espiritual. En primer lloc cal

recordar que per arribar a aquesta Porta de Misericòrdia cal posar-se en camí. Alçar-se dels nostres llocs de comoditat, i de tantes rutines que sovint arrosseguem, i iniciar un pelegrinatge, sobretot interior, per poder acostar-nos a aquell que és la Porta, Jesucrist mateix, que va dir: «Jo sóc la porta. Els qui entren passant per mi, se salvaran de tot perill, podran entrar i sortir lliurement i trobaran pasturatges» (Jn 10, 9). Al terme del pelegrinatge, passar per la Porta significa entrar en una nova dimensió, en un món nou, que comença per la pròpia conversió, per un canvi de vida i una adhesió més plena a l'Evangeli i per l'afany de seguir de més a prop i amb més intensitat el camí de Jesús, el Bon Pastor.

L'Any Jubilar de la Misericòrdia, que se celebra amb el lema «Misericordiosos com el Pare», es clourà en la solemnitat litúrgica de Jesucrist Rei de l'Univers, el 20 de novembre del 2016.

Porta Santa

Per tant, el proper 8 de desembre el papa Francesc inaugurarà oficialment el Jubileu de la Misericòrdia obrint la Porta Santa de la basílica de Sant Pere del Vaticà. Aquesta vegada, però, aquest gest simbòlic, per expressa decisió del papa Francesc, es podrà viure a cada diòcesi. Serà el proper diumenge 13 de desembre quan cada diòcesi obrirà la seva Porta Santa.

«El diumenge III d'Advent s'obrirà la Porta Santa a la catedral de Roma, la basílica de Sant Joan del Laterà. Successivament s'obrirà la Porta Santa a les altres basíliques papals. Per al mateix diumenge estableixo que en cada Església particular, a la catedral que és l'Església mare per a tots els fidels, o a la cocatedral o en una església de significat especial s'obri per a tot l'Any Sant una idèntica Porta de la Misericòrdia» (MV, 3).

«El Jubileu, doncs, serà celebrat a Roma així com a les Esglésies particulars com a signe visible de la comunió de tota l'Església», conclou Francesc. També es podrà obrir als santuaris.

Cal posar en relleu que l'obertura de l'Any Sant de la Misericòrdia es va fer el 29 de novembre passat a Bangui, la capital de la República Centreafricana, durant una vetlla de pregària amb els joves a la catedral de la Immaculada Concepció.

Temps de gràcia i de perdó

L'Església viu un desig inesgotable d'oferir misericòrdia, manifesta Francesc a l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*. «Sigueu misericordiosos, com ho és el vostre Pare», llegim a Lluc 6,36. Com constata Joan Planellas d'acord amb la butlla de convocatòria, «amb la misericòrdia i el perdó, Déu va més enllà de la justícia».

«La misericòrdia de Déu no és una idea abstracta, sinó una realitat concreta amb la qual Ell revela el seu amor, que és com el d'un pare o una mare que es commouen en el fons de les seves entranyes pel propi fill» (MV 6).

En aquest sentit, Margarita Bofarull recorda que «l'Església tenim l'obligació de mostrar al món i als nostres germans l'Amor misericordiós de Déu, cosa que es tradueix en gestos concrets d'amor, en mirades transformades i transformadores sobre els altres i la pròpia realitat».

«Per fer arribar la misericòrdia de Déu, hem de demanar saber estimar amb tendresa, paciència, humilitat i generositat», afegeix Bofarull, que anima a «acollir amb agraïment l'Amor de Déu i manifestar-lo amb obres, que sempre arriben al cor de les persones». «Hi ha amors que desarmen, que t'omplen d'esperança, de joia», indica.

En aquest sentit, les obres de misericòrdia són la millor traducció a un llenguatge entenedor que Déu és Amor. «Aquest Any Jubilar és veritablement Bona Notícia en un món tan assedegat de misericòrdia», alhora que és «una invitació a endinsar-nos en un corrent de misericòrdia que transformi les nostres vides i les nostres relacions sovint tan malmeses», «és un temps

El papa Francesc obrint l'Any Sant a Bangui.

MARGARITA BOFARULL
«És temps oportú per canviar de vida i deixar-nos tocar el cor»

XAVIER AYMERICH
«Tots els capellans tenim la possibilitat d'absoldre el pecat de l'avortament»

especial de gràcia, de perdó general, és temps oportú per canviar de vida i deixar-nos tocar el cor».

Concreció

El Centre de Pastoral Litúrgica (CPL) publica en català els vuit llibrets o subsidis que el Pontifici Consell per a la Promoció de la Nova Evangelització ha encarregat per tal de viure amb més intensitat l'Any de la Misericòrdia. «Són vuit llibres que aprofundeixen en la misericòrdia des de diferents punts de vista», expressa Mn. Xavier Aymerich,

membre del CPL i delegat de Litúrgia del bisbat de Sant Feliu de Llobregat.

Els primers que s'han publicat són *Celebrar la Misericòrdia* i *Els salms de la Misericòrdia*. Gradualment, i fins al proper mes d'abril, s'aniran publicant sis volums més: *Les Paràboles de la Misericòrdia*, *La Misericòrdia en els Pares de l'Església*, *La confessió com a sagrament de la Misericòrdia*, *Els sants de la Misericòrdia*, *Els papes i la Misericòrdia* i *Les Obres de Misericòrdia corporals i espirituals*, aquest darrer a càrrec de Salvador Pié, teòleg i rector de la basílica de Santa Maria del Mar.

La vivència de la misericòrdia des del punt de vista litúrgic tindrà un moment clau en la Quaresma i la Pasqua, i especialment un bon aliat en l'evangelista Lluc (cicle C). «L'Evangelista Lluc és el que inclou més elements de misericòrdia, com és la mateixa paràbola del fill pròdig», expressa Aymerich. Des del punt de vista bíblic, la Santa Seu convida a reflexionar en els salms de la misericòrdia. Per a Mn. Aymerich un salm emblemàtic és el 50: «Compadeix-te de mi, Déu meu, tu que estimes tant.»

Pel que fa a la vida cristiana, el papa Francesc fa una proposta molt concreta promovent la vivència profunda del sagrament de la confessió. «El tenim una mica oblidat», reconeix Aymerich, «el Papa vol que es pugui recuperar com a gran moment i expressió de la misericòrdia de Déu». Així, com a mostra de la voluntat del papa Francesc, «durant

aquest any sant tots els capellans tenim la possibilitat d'absoldre el pecat de l'avortament, que és un pecat reservat només al bisbe».

Viure la misericòrdia des del punt de vista històric passa per reflexionar sobre els pares de l'Església, com sant Agustí i sant Bernat; pels sants de la misericòrdia, com sant Joan de Déu o la beata Teresa de Calcuta, o els mateixos Sants Pares. En aquest cas, Mn. Aymerich posa l'exemple paradigmàtic de l'encíclica *Dives in misericordia*, de sant Joan Pau II.

Aquests subsidis seran d'ajuda perquè la comunitat parroquial visqui amb intensitat l'Any de la Misericòrdia, com ho seran també les altres activitats que es vagin organitzant. «Cada persona, comunitat i parròquia hem de ser testimonis de l'amor de Déu i fer presents la Misericòrdia de Déu», conclou Aymerich.

Així mateix, l'Editorial Claret publicarà ben aviat un llibre titulat *Un amor sense límits. Les catorze obres de misericòrdia*. Preveres, religiosos i laics de les diverses diòcesis catalanes comenten, cadascun d'ells, una obra de misericòrdia fent-ne una lectura teològica i bíblica i proposant-ne una aplicació actual. El llibre, prologat pel Dr. Armand Puig, rector de l'Ateneu Sant Pacià, ha estat coordinat per Mn. Norbert Miracle, vicesecretari de la Conferència Episcopal Tarraconense. La il·lustració de portada versa sobre la paràbola del fill pròdig i és obra de Perico Pastor.

Rep. Centreafricana

Pau i misericòrdia per a l'Àfrica

El Papa obre la porta santa de la catedral de Bangui convertida en «capital espiritual del món»

Joan Piñol
Redacció

El Papa ha convertit l'Àfrica, i més especialment Bangui, en «la capital espiritual de la pregària per la misericòrdia del Pare». Fins a tres vegades va repetir el Pontífex aquesta centralitat espiritual abans d'obrir la porta santa de la catedral de Bangui, capital de l'estat centreafricà. En un país que passa fortes dificultats a causa del terrorisme i de les conseqüències encara visibles de la guerra civil, Francesc va convertir-se en el missatger de Crist per la pau.

L'esplendorosa litúrgia vaticana va traslladar-se a la recòndita catedral de Bangui, construïda pels francesos l'any 1937, per obrir amb tota solemnitat la porta santa del temple. La senzilla porta de fusta va cedir al gest del Pontífex argentí qui va simbolitzar físicament tot l'esforç verbal del viatge per obrir camins de pau. Acompanyat d'un sacerdot que traduïa a la llengua sango el seu discurs, el Papa va clamar en l'homilia per «la reconciliació, el perdó, l'amor i la pau». Acabada la cerimònia, i just abans de confessar alguns joves, el Papa es va dirigir un últim cop als milers de centreafricans congregats a la plaça de la catedral enmig de fortes mesures de seguretat. En un discurs improvisat i amb l'ajuda del traductor, Francesc va dirigir un discurs emotiu i vigorós. Si Joan XXIII va tenir el seu cèlebre «discurs de la lluna», el papa Francesc va tenir el diumenge 29 el «discurs dels plàtans». El jove que li va dirigir unes paraules en representació dels africans va dir-li que el símbol nacional és el plataner. Amb un toc d'humor argentí, el Papa va aprofitar-ho per recomanar-los que fossin com un plataner: «Sempre creix, sempre dona fruits, és un símbol de vida però també de resistència.»

Resistència per la pau

Enmig del dolor de la guerra, el Papa va dibuixar el camí de la resistència i els va recomanar no fugir sinó lluitar amb tres armes: la pregària, el treball per la pau i l'amor. «La pau no és un document que es firma, és una tasca artesanal que es fa amb la pròpia vida, sense odiar i perdonant molt», va dir. El Papa va fer repetir en veu alta als milers de centreafricans el seu missatge i milers de veus van trencar el capvespre africà per clamar en llengua sango: «Cap odi, molt perdó.» Com ha fet sovint en aquest viatge, va jugar

Des de l'any 2012 la guerra ha causat més de 6 mil morts i tres-cents mil refugiats com aquests nens que el Papa saluda.

amb el traductor i els fidels congregats i els anava llançant preguntes que els joves contestaven a l'uníson o bé els feia repetir diverses vegades una frase. «Coratjosos en l'amor, en el perdó i en fer la pau», van repetir fins a tres vegades.

El matí del diumenge el Papa va visitar el camp de refugiats de Saint Sauveur on viuen milers de desplaçats per culpa de la guerra. Un 25 per cent dels 4,6 milions de centreafricans viu en camps de refugiats com el que va visitar Francesc. El Papa va tastar l'eufòria dels centreafricans que el

En un camp de refugiats, el Papa va animar els centreafricans a exclamar plegats: «Tots som germans»

van rebre amb balls, càntics i abraçades. A primera fila, centenars de nens que s'acostaven al Pontífex. En un discurs improvisat, el Papa va afirmar que «no és possible la pau sense amor, sense amistat, sense tolerància i sense perdó». «Que pugueu viure en pau, sigui quina sigui l'ètnia, la cultura i la religió perquè tots som germans! M'agradaria que tots diguéssim junts: Tots som germans! I Kwé i yèkè a ita! Un cop més! I, per això, perquè tots som germans, volem la pau.»

Església en sortida

El papa Francesc i l'alegria

Josep Maria Massana

L'home tendeix d'una manera natural vers la felicitat. Malauradament, la cerca sovint on no hi és i, en no trobar-la, experimenta una frustració. I la frustració sempre genera tristesa. El papa Bergoglio sap que molts homes i dones no són feliços, i n'analitza les causes. Diu que la generació actual té la càrrega d'un fort accent autoreferencial i per això funciona al grat dels seus capricis. Tot es qualifica amb el criteri de «m'agrada» o «no m'agrada». Això en el fons comporta una sensació de victimisme; la nostra és una generació que se sent víctima, i per això «es queixa».

El mal és, diu el Papa, que els homes i dones només veuen els propis problemes, i en lloc de queixar-se haurien de pregar. Així l'home es transforma en «víctima»

i d'alguna manera es «canonitza» a si mateix. L'actitud victimista de l'home fa que concentri l'atenció en ell mateix. Podríem dir que l'heroisme ha deixat pas al victimisme, que no deixa a l'home ser feliç.

Com s'obté la felicitat? L'home sap que no pot assolir-la per si mateix. Per això només hi ha un camí: buscar la felicitat bo i lluitant per aconseguir la dels altres.

El diumenge de Rams del 2013, el Papa va dir: «No sigueu homes i dones tristos. Un cristià no pot ser trist! No us deixeu vèncer pel desànim. La felicitat no vol dir posseir moltes coses, sinó haver trobat una Persona: Jesús, que està enmig vostre.» I acabava dient: «No us deixeu robar l'esperança que ens dona Jesús. En Ell trobareu la vertadera alegria.»

Pelegrinatges 2016

TIMKAT

Del 12 al 23 de gener

Etiòpia. Cristianisme etiop.
Celebració de l'Epifania Timkat a la Jerusalem africana - Lalibela.

Encara no has contemplat la posta de sol des dels turons de Bezawit a Bahr Dar? Has passejat juntament amb els pastors tot anant a les cascades del Nil Blau? Vols festejar la celebració de la Santíssima Trinitat a les esglésies més amagades del llac Tana? T'imagines compartir la nit a les carpes del Timkat juntament amb els sacerdots i daltaras? Ja pots fer la teva inscripció.

Terra Santa amb residències religioses franciscanes

Del 10 al 17 febrer

Pelegrinatge de 8 dies:
Galilea, Jerusalem i Betlem.
Allotjament a Casa Nova de Tiberíades i Casa Nova de Betlem.
Vols directes El Al.
PREU ESPECIAL DE TEMPORADA
BAIXA: 1.298 €
(grup de mínim 40 persones i cotització divisa 1 € = 1,15\$)
Tot inclòs.

ROMA

Del 23 al 26 febrer

Pelegrinatge Jubilar

MARÇ 2 – 11: De l'Havana a l'orient **Illa de Cuba**

MARÇ 28 – 4 ABRIL: **Armènia i Geòrgia.**
Un poble marcat per la fe.

ABRIL 7 – 14: Expedició cultural al **Marroc**

ABRIL 7 – 17: **Egipte copte**
Espiritualitat al desert d'Anafora

MAIG 9 – 16: **Xipre** monàstic

JUNY 13 – 19 : **Grècia**, ruta de Sant Pau

JULIOL 11 – 18: Jubileu a **Terra Santa**

JULIOL 3 – 10: **Alemanya**. De Baviera a Berlín.

AGOST: **Noruega**. La ruta de Nidaros.

AGOST: **Índia** Catòlica (Santuàries de Goa + Kerala)

AGOST: **Etiòpia** Cristiana

AGOST: **Tirol**

SETEMBRE: Expedició cultural al **Japó**

SETEMBRE: **Bretanya i Normandia**

OCTUBRE 17 – 28: Expedició cultural a **Guatemala**

OCTUBRE 7 – 16: **Geòrgia**
"la festa de la túnica sagrada".

NOVEMBRE: **Iran**, la Pèrsia Bíblica

DESEMBRE: Pessebres a **Nàpols**

DESEMBRE: **Terra Santa, Israel i Jordània**

Kènia i Uganda

Transformar la dificultat en oportunitat

El Papa injecta optimisme als africans i els recepta la pregària com a solució

Joan Piñol
Redacció

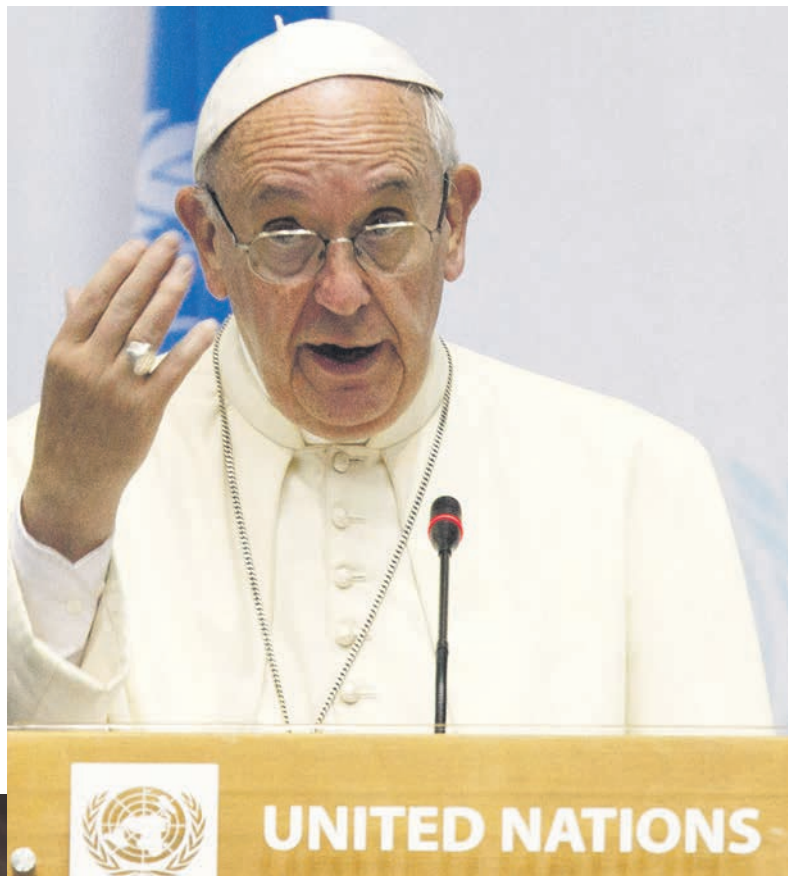
En el viatge a l'Àfrica, s'ha vist el papa Francesc més proper i més espiritual. Si bé són dues característiques molt pròpies del Pontífex, a Uganda i Kènia se l'ha vist molt còmode i satisfet. Com va dir als pobres de la barriada de Kangemi, un dels onze districtes de barriques que envolten Nairobi, «entre vosaltres em sento com a casa». Un Papa còmode entre els pobres, marginats, malalts i joves. A tots ells, una mateixa petició expressada emotivament, amb entusiasme, en un castellà que quan convé es converteix en anglès, francès, sango o suahili: «No pareu mai de pregar i, si us plau, us demano que pregueu per mi.» Els africans l'han correspost amb una alegria que sobreixia. Els seus balls, els udols rituals, la música i la profunda devoció dels ugandesos i kenians ha acompanyat el Papa allà on anava.

El missatge més profund que ha anat donant el Papa com a fil conductor allà on anava és animar els africans a «transformar allò negatiu en esperança i oportunitat per l'amor». A Uganda, després d'escoltar el testimoni d'una noia malalta de sida i el d'un noi que havia estat segrestat de petit i torturat, el Papa els va dir: «Si tu vols que Jesús et canviï la vida, demana-li ajuda; a això se li diu pregar. L'oració és l'arma més forta d'un jove. La noia que ens ha parlat va transformar la seva amargor en esperança i això no és màgia, és obra de Jesús.»

Unitat i fraternitat

A Kènia el Papa va tenir una trobada emotiva amb els joves al campus de la universitat de Nairobi. Allà va denunciar els perills del «tribalisme», de la fractura social entre ètnies o religions, va demanar als joves que s'agafessin de les mans i cridessin a l'uníson: «Som una única nació.» El Papa va afegir que aquest és un «treball de les orelles, per escoltar, del cor, per obrir-lo als altres, i de les mans, per agafar-se». També va denunciar la corrupció i, sense pèls a la llengua, va dir que fins i tot al Vaticà n'hi ha i que és un pecat molt greu que roba l'esperança i el futur als pobres. «És com el sucre, és dolç, ve de gust, és assequible... però després acabem diabètics!», va dir.

Ala barriada de Kangemi va alertar als més marginats del «nou colonialisme que pretén que els països africans siguin peces d'un mecanisme» i va afirmar que existeix un dret sagrat a la terra, al sostre i a la feina «i això no és filantropia sinó una obligació moral de tots».

El Papa va pronunciar un discurs centrat en l'ecologia i el canvi climàtic a la seu de Nacions Unides de Nairobi.

«La corrupció és com el sucre, és dolç, ve de gust, és assequible... però després acabem diabètics!»

En un encontre amb catequistes, va animar a rebutjar la cultura que menysprea «els nens no nascuts, els joves i els ancians» i els va animar que «a través d'accions senzilles i generoses que honoren Crist en els seus germans més petits, aconseguim que la força del seu amor entri al món i el canviï».

El plat fort de la visita a Uganda era la trobada al santuari dels màrtirs, on el Papa hi va celebrar una missa. Sant Carles Lwanga i els seus 21 companys van ser cremats vius el 1886 per ordres del rei Mwangi juntament amb 23 anglicans, cosa que Francesc va qualificar «d'ecumenisme de la sang». «Per la sang dels catòlics ugandesos està barrejada la sang dels màrtirs; no perdeu la memòria ni us acostumeu mai al record llunyà dels màrtirs i us demano que sigueu testimonis com ells». El Papa va dir-los que per ser testimonis han de ser fidels «a la memòria, a la pròpia vocació i al zel apostòlic, ser missioners».

El Papa ha viscut un viatge de sis dies molt intens, amb grans multituds i discursos històrics. L'eix ha estat portar la pau i la misericòrdia a un continent on l'Església creix però que també viu els reptes de la pobresa, la violència i la convivència entre ètnies i religions. Francesc va repartir a gust la seva recepta: proximitat, senzillesa i missionarietat.

Durant la trobada amb 60 mil joves a l'estadi Kasarani el Papa va animar-los a agafar-se de les mans i pregar.

Viatge a l'Àfrica més inestable

Kènia i Uganda presenten característiques similars mentre que la República Centreafricana viu condicionada per una història recent plena de violència i inestabilitat. Els dos primers països es troben entre els deu estats més poblats d'Àfrica, Kènia amb 47 milions i Uganda amb 37. A més, el catolicisme hi és molt present. A Kènia un 33% de la població és catòlica i a Uganda encara més, un 47%. En tots dos estats hi ha més de sis mil centres pastorals servits per 2.700 sacerdots a Kènia i 2.300 a Uganda. L'Església treballa molt en el camp educatiu i el sanitari amb escoles, universitats, hospitals i centres per a malalts.

Tot i que Kènia i Uganda són estats democràtics en ambdós encara hi ha inestabilitat. A Uganda opera l'Exèrcit de Resistència del Senyor, conegut pel seu líder sanguinari Joseph Kony que barreja fonamentalisme bíblic, animisme i nacionalisme ètnic. Aquest grup terrorista té la seva base al nord d'Uganda, a la zona fronterera amb Kènia i fa servir nens soldats per assassinar i torturar. Des de 1986 el país va estar dominat per la dictadura de Yoweri Museveni (anglicà)

que, des del referèndum del 2005, continua governant però ara escollit a les urnes. Tot i que els anglicans són només el 35%, dominen la política i el govern.

A Kènia la democràcia està més consolidada fins al punt que el Papa els va animar a ser exemple per als seus veïns. El president Uhuru Kenyatta és catòlic practicant i fill del primer cap d'estat de la Kènia independent. Des de fa uns anys el país està en el punt de mira de grups terroristes islamistes i l'abril passat un atemptat va matar 148 estudiants al campus de la universitat de Garissa.

La República Centreafricana, amb només 4,6 milions d'habitants, és un país molt poc poblat de majoria cristiana (un 70%) però atemorit sota els atacs del grup paramilitar islamista Seleka. El 2012 els terroristes van conquerir la capital i van aconseguir el poder tot i que més tard una coalició africana i tropes franceses ha tornat el poder als cristians. Aquest país és el segon país més pobre de l'Àfrica i cinquè més violent del món, només des de l'1 d'octubre han mort 70 persones en enfrontaments i 300 més han resultat ferides.

Itàlia

Augmenta el nombre d'objectors de consciència a Itàlia

Segons el Ministeri de Salut hi ha 3.481 ginecòlegs (el 70%) que es neguen a practicar avortaments

Joan Piñol
Redacció

El govern italià ha fet públiques les estadístiques relatives a l'avortament, entre elles les dels metges i personal sanitari que són objectors de consciència. Aquestes xifres han confirmat la tendència a l'augment dels professionals que es neguen a practicar avortaments per qüestions ètiques o religioses. En total, 3.481 ginecòlegs, 3.431 anestesistes i 9.887 treballadors no metges estan inscrits com a objectors. Pel que fa als ginecòlegs, el percentatge dels que es neguen a dur a terme avortaments ha passat del 59% el 2005, al 69% el 2010 i al 70% el 2013.

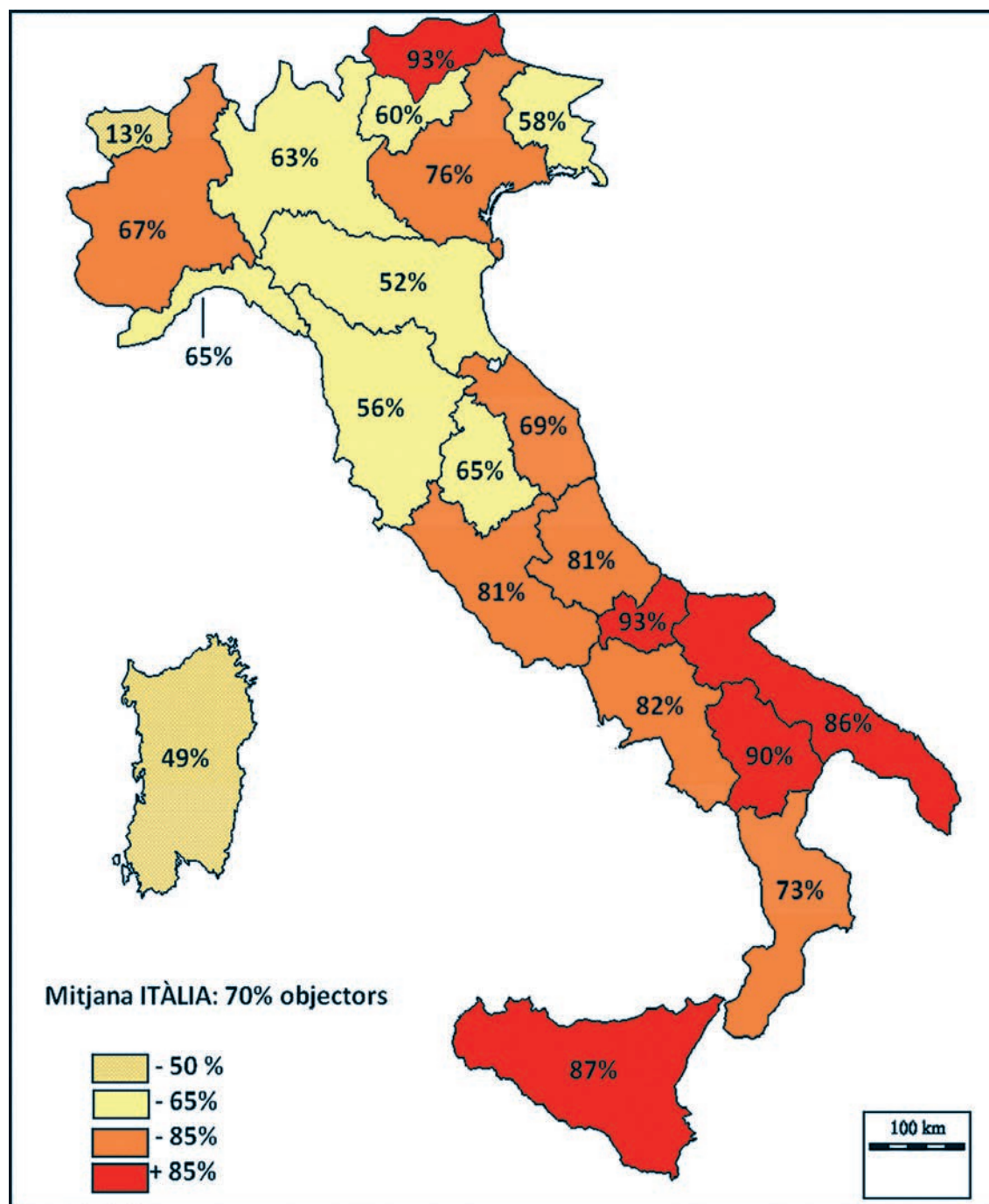
Itàlia va despenalitzar l'avortament per mitjà de la llei 194 de l'any 1978, aprovada quan governava la Democrazia Cristiana, però gràcies als vots dels comunistes i socialistes amb la connivència de l'abstenció d'alguns democristians. La llei permetia avortar durant els primers 90 dies de gestació (una mica més de 12 setmanes) en tres supòsits: perill per a la salut de la mare, dificultats econòmiques i socials o bé malformacions en el fetus. La llei pretenia accontentar el sector avortista però també el moviment provida. El fet és que la llei porta 37 anys en vigor i els principals partits no mostren símptomes de voler-la modificar. L'any 1981 els italians van votar en dos referèndums sobre la qüestió presentats pels dos sectors: un pretenia liberalitzar l'avortament i l'altre derogar la llei 194. Cap dels dos no va triomfar. La proposta d'avortament lliure va obtenir només un 11% dels vots favorables contra un 89% en contra i la proposta per impedir qualsevol avortament va fracassar amb un marge més estret però igualment clar, un 32% contra un 68%.

Regulació del 1978

El fet que la llei hagi aguantat tant en un país on només un 25% considera acceptable l'avortament (segons una enquesta del *Pew Research Center* del 2013) és en bona part gràcies al reconeixement que fa al dret a l'objecció de consciència dels professionals mèdics. L'article 9 de la llei 194 diu textualment: «El personal sanitari i l'exercent d'activitats auxili-

ars no està obligat a prendre part en la intervenció per interrompre l'embaràs quan operi l'objecció de consciència, amb prèvia declaració.»

Això permet que un metge o personal auxiliar que treballi en un centre públic habilitat per practicar avortaments pugui inscriure's com a objector i així no participar d'aquests procediments. El percentatge d'objectors, doncs, no fa referència al total de professionals sinó només a aquells que treballen en un centre on es practiquen avortaments. Segons les dades del ministeri, dels 632 centres sanitaris italians, només 379 (un 60%) practiquen avortaments. Mentre a la Ligúria (la regió de Gènova) tots els onze centres hospitalaris hi estan inclosos, a la Campània (la regió de Nàpols)

Percentatge de ginecòlegs objectors de consciència per regions (dades del 2013).
Font: Ministeri de Salut d'Itàlia.

Ha disminuït el nombre de ginecòlegs no objectors que practiquen avortaments, ara són 1.490 mentre el 2001 eren 1.913

només 26 dels 79 hospitals (un 33%) ho estan. Per exemple, el Policlínic Agostino Gemelli, l'hospital de la Universitat Catòlica del Sagrat Cor on els Pontífexs van al metge, té una posició jurídica similar a l'hospital de Sant Pau de Barcelona, perquè en tots els casos no s'hi practiquen avortaments tot i estar dins del sistema públic de Salut.

Raons per a l'objecció

Els favorables a l'avortament critiquen que l'objecció de consciència dificulta poder accedir-hi, sobretot al sud d'Itàlia. En canvi, el Moviment per la Vida i les associacions de bioètica defensen la centralitat d'aquest dret del personal sanitari. El cert és que, a mesura que s'ha ampliat el nombre de centres hospitalaris on es practiquen avortaments, també ha augmentat el nombre d'objectors. També cal remarcar que la xifra d'avortaments ha passat de 233.976 el 1983 a 102.760 el 2013, una disminució del 56%. Igualment, ha disminuït el nombre de ginecòlegs no objectors que practiquen avortaments, ara són 1.490 mentre el 2011 eren 1.507 i el 2001 eren 1.913.

La doctora Sílvia de Zordo, especialista en antropologia a la Universitat de Barcelona, ha elaborat recentment un estudi amb entrevistes a 66 objectors de consciència en quatre centres mèdics de Roma i Milà. «L'avortament és percebut com una feina no només no gratificant sinó

també "bruta", com ha estat definit per molts, fins i tot per alguns metges que sí que els practiquen», explica. Aquesta antropòloga proavortista explica que alguns professionals que duen a terme avortaments passen a ser objectors després d'un temps. «Alguns ginecòlegs m'han dit que han optat per l'objecció, després d'anys de no-objecció, perquè els avortaments els fan enrabiar, no podien comprendre ni justificar des del punt de vista moral i també ho trobaven frustrant des d'una perspectiva professional», explica. L'estudiosa apunta dues conclusions més del seu estudi que són interessants. La majoria de metges no objectors són homes majors de 50 anys.

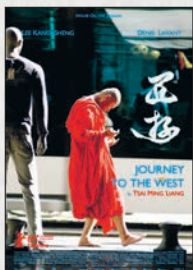
Mentre la llei italiana garanteix el dret a l'objecció de consciència i aquest és majoritàriament exercit pels professionals, a Espanya no hi ha cap regulació legal al respecte ni tampoc un registre que empari els metges.

BARCELONA

Words with Gods

Nou episodis de ficció de diferents directors de tot el món que presenten una visió calidoscòpica a l'entorn de la religió.

Xi You (Journey to the West)

L'Occident viu en una letargia espiritual enmig del tràfec de Marsella. Hi arriba un monjo budista que camina pels carrers sorollosos de la gran ciutat i aviat es produiran importants transformacions.

God is the Bigger Elvis

El 1963, l'actriu Dolores Hart, que havia treballat amb Elvis Presley, decideix abandonar Hollywood i convertir-se en monja i més tard en la mare priora de l'abadia benedictina de Regina Laudis, a Connecticut.

Mustang

La situació actual de la dona a Turquia a través dels ulls de cinc germanes òrfenes, que viuen felices fins que són obligades a casar-se per salvar el seu honor.

Gukjesijang (Oda al meu pare)

Els anys cinquanta esclata la guerra que divideix Corea. El nen Deok-Su s'ha d'acomiar del seu pare i li promet que sempre protegirà la família tal com ho feia ell.

Timbuktu

La pel·lícula narra, en clau de ficció, la situació de la ciutat maliana de Tombouctou, que el 2012 cau a mans d'extremistes religiosos. Els habitants pateixen el règim de terror imposat pels jihadistes, que dicten sentències tan absurdes com tràgiques: prohibeixen escoltar música, riure, fumar i fins i tot jugar al futbol.

Redemption of the Heart

Alex ha perdut la fe. L'abandonament dels seus pares, la malaltia, els deutes i l'estafa l'aboquen a un carreró sense sortida. Però l'amistat amb una dona cristiana i un pastor li obre un nou camí: perdre la vida per guanyar-la.

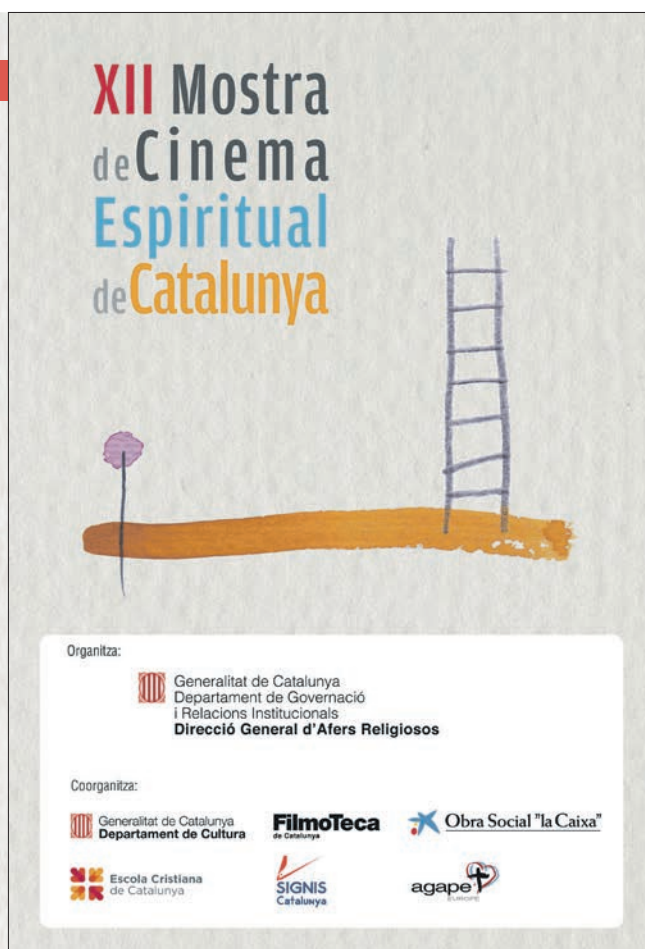
L'intrepido

Divertida comèdia on l'estranya ocupació laboral del protagonista, en la línia de les figures dels àngels de Wim Wenders, li permet ajudar les persones amb un somriure als llavis malgrat els seus problemes personals.

Arxiu zero

Animació familiar. Any 21 de la Nova Era. Precaris edificis i búnquers construïts amb les runes de les ciutats arrasades durant la Guerra Obscura envolten un alt edifici de forma hexagonal: la seu del Sistema, creat per l'Àncià, que governa dictatorialment la població, majoritàriament adolescents nascuts en la Nova Era i criats als guetos amb una màxima: només els forts sobreviuran.

8 DESEMBRE

Words with Gods (2014), de Guillermo Arriaga, Héctor Babenco, Bahman Ghobadi, Emir Kusturica, Mira Nair, Hideo Nakata, Warwick Thornton, Álex de la Iglesia i Amos Gitai. 133 minuts. A les 20 h
Filmoteca
Pl. de Salvador Seguí, 1-9 - 08001 Barcelona - Tel. 935 671 070
Presenta: **Marta López**, pastora de l'Església Evangèlica de Catalunya

9 DESEMBRE

Xi You (Journey to the West) (2014), de Ming-liang Tsai. 56 minuts. +
God is the Bigger Elvis (2011), de Rebecca Cammisa. 37 minuts. A les 21.30 h
Filmoteca
Pl. de Salvador Seguí, 1-9 08001 Barcelona
Tel. 935 671 070
Presenta: **Joan-Andreu Rocha**, vicedegà de Periodisme de la Universitat Abat Oliba CEU

Mustang (2015), de Deniz Gamze Ergüven. 97 minuts. A les 20 h
Filmoteca
Pl. de Salvador Seguí, 1-9 08001 Barcelona
Tel. 935 671 070
Presenta: **José Luis Cienfuegos**, membre del Comitè de Selecció dels Premis Lux i director del Festival de Cinema de Sevilla.

Gukjesijang (Oda al meu pare)

(2014), de Youn Jk. 126 minuts. A les 20.30 h
Escola Jesuïtes Casp
c/ Casp, 25 - 08010 Barcelona
Tel. 933 183 704
Presenta: **Peio Sánchez**, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

Timbuktu (2014), d'Abderrahmane Sissako. 97 minuts. A les 20.30 h
Cinema els Lluïsos d'Horta
c/ Feliu i Codina, 7 - 08031 Barcelona - Tel. 934 277 327
Presenta: **Xavier Marín**, membre del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa de la Generalitat

10 DESEMBRE

Redemption of the Heart (2012), d'Isaac Meeks i Sandon Yahn. 96 minuts. A les 17 h
Filmoteca
Pl. de Salvador Seguí, 1-9 - 08001 Barcelona - Tel. 935 671 070
Presenta: **Ignacio Simal**, pastor de l'Església Evangèlica de Catalunya
L'intrepido (2013), de Gianni Amelio. 104 minuts. A les 18.30 h
Filmoteca
Pl. de Salvador Seguí, 1-9 - 08001 Barcelona
Tel. 935 671 070
Presenta: **Victòria Molins**, llicenciada en filosofia i lletres, periodis-

ta i escriptora
Gukjesijang (Oda al meu pare) (2014), de Youn Jk. 126 minuts. A les 20.30 h
Cinema els Lluïsos d'Horta
c/ Feliu i Codina, 7
08031 Barcelona
Tel. 934 277 327
Presenta: **Xavier Marín**, membre del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa de la Generalitat

11 DESEMBRE

Gukjesijang (Oda al meu pare) (2014), de Youn Jk. 126 minuts. A les 20.30 h
Centre Parroquial Sant Vicenç de Sarrià
Pare Miquel de Sarrià, 8
08034 Barcelona
Tel. 932 039 772
Presenta: **Thubten Wanchen**, director de la Casa del Tibet de Barcelona

Timbuktu (2014), d'Abderrahmane Sissako. 97 minuts. A les 20.30 h
Patronat Parroquial de Vilassar de Mar
c/ Montserrat, 8
08340 Vilassar de Mar
Tel. 937 590 891
Presenta: **Fàtima Taleb**, regidora de l'Ajuntament de Badalona

12 DESEMBRE

Timbuktu (2014), d'Abderrahmane Sissako. 97 minuts. A les 20.30 h
Centre Parroquial Sant Vicenç de Sarrià
Pare Miquel de Sarrià, 8
08034 Barcelona
Tel. 932 039 772
Presenta: **Xavier Marín**, membre del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa de la Generalitat

13 DESEMBRE

L'intrepido (2013), de Gianni Amelio. 104 minuts. A les 19 h
Filmoteca
Pl. de Salvador Seguí, 1-9 08001 Barcelona
Tel. 935 671 070
Arxiu zero (2012), de Dominic M. Carola. 45 minuts. A les 18 h
Centre Parroquial Sant Vicenç de Sarrià
Pare Miquel de Sarrià, 8
08034 Barcelona
Tel. 932 039 772
Presenta: **Marc Fuentes**, membre d'Ágape i productor executiu i director del projecte Arxiu zero

Preus:

Filmoteca de Catalunya

Tarifa individual: 4 euros. Tarifa reduïda: 3 euros

Centre Parroquial Sant Vicenç de Sarrià - Centre d'estudis Cristianisme i Justícia - Cinema els Lluïsos d'Horta - Escola Jesuïtes Casp - Patronat Parroquial de Vilassar de Mar:
Tarifa individual: 4 euros. Tarifa reduïda: 3 euros.

ACTE DE CLAUSURA DE LA MOSTRA I PRESENTACIÓ DEL FONS FILMOGRÀFIC DE LES RELIGIONS - AUDITORI DE LA FACULTAT DE COMUNICACIÓ BLANQUERNA
c/ Valldonzella, 12 - 08001 Barcelona
Dimarts, 15 de desembre - 19 hores

Sr. Enric Vendrell, director general d'Afers Religiosos.

Departament de Governació i Relacions Institucionals

Sr. Joan-Andreu Rocha Scarpetta, professor de la Universitat Abat Oliba-CEU

Sr. Peio Sánchez, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

Punt de vista

Cinto Busquet
cintobusquet@focolars.org

Tatuatges

He sentit recentment a la xarxa una entrevista feta a sor Maria de Guadalupe, una monja argentina del Verb Encarnat. Començà el seu itinerari missioner a Betlem, on aprengué l'àrab, visqué dotze anys a Egipte, i per refer-se del cansament d'aquells anys intensos, escollí d'anar a Síria, en aquell moment un país «tranquil». Al cap de pocs mesos, hi esclatà el conflicte que ha dut aquella terra a la situació dramàtica que tots coneixem.

És impactant el seu testimoni. Hi havia anat a cercar un descans i hi va trobar ben aviat un infern. Hauria pogut llavors anar-se'n, però va sentir que el seu lloc era aquell i els seus mateixos pares la van encoratjar a no fer-se enrere. Afirmava amb una sinceritat gairebé ingènua que considera un privilegi viure-hi precisament en aquest moment històric. Confessa que ha conegut la por de ser violada o segrestada, però alhora reconeix que s'ha sentit sempre sostinguda per la gràcia de Déu.

A la ciutat d'Alep, on viu, no recorda que hi hagi hagut en els darrers quatre anys un sol dia sense el soroll d'algun bombardeig o tiroteig. Com els seus veïns, s'ha acostumat a conivir amb la mort i amb tota mena de perills. Narra que, després d'un bombardeig que va causar quatre-cents morts entre els cristians i va malmetre greument la catedral, l'assistència a la missa diària es va duplicar i que allò que els sirians cristians li demanen quan surt del país és que convidi tothom a pregar per ells.

Malgrat que no són pocs els cristians que han estat forçats a renegar la seva fe i que han sofert el martiri, m'ha colpit saber que la

major part d'ells tenen el costum de fer-se tatuar a la pell una creu, senyal inequívoc de la fe que professen i de la qual no estan disposats a apostatar. Són esfereïdors els episodis que explica aquesta religiosa d'autocars de fugitius cristians que han estat aturats per fonamentalistes que han decapitat o crivellat els homes, convertit en esclaves sexuals les dones i enterrat vius els nens.

Els cristians perseguits, amb la seva fe de pedra picada, ens interpel·len punyentment als cristians occidentals. No podem continuar

mirant cap a un altre costat ni donant gaire importància a coses que no en tenen gens. El compromís ferm de testimoniar heroicament l'amor del Crist que ens donen els nostres germans del Pròxim Orient no ens pot deixar indiferents. Els recents atacs terroristes a París ens han portat a les portes de casa l'estat de guerra, però no oblidem que des de fa massa temps, a l'altra banda del Mediterrani, són molts els qui ho han perdut tot i segueixen malvivint amb el risc qualsevol dia de morir injustament.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Privilegis

A les nostres latituds se sol parlar dels privilegis de l'Església en la societat. Un tema que surt a les converses, als diaris, a la ràdio, a la televisió. Hi mostren inclinació determinats polítics. És un fet i potser es pensa que el catolicisme té massa preferències socials. Per allò que tots som iguals.

He d'escriure sincerament que hi ha crítiques d'aquest estil que desconeixen la realitat de l'Església actual en les relacions amb els estats. Seria una llàstima una crítica d'alguna cosa que, tal vegada, es podia retreure, però que ja no existeix. Va ser molt oportú i aclaridor el Concili Vaticà II. Un amic socialista em va manifestar que admirava el coratge de l'Església en el

tarannà conciliar. Em deia que no coneixia cap altra institució del món que s'hagués fet a si mateixa una autocrítica tan forta. El mateix es podria afirmar avui sentint la veu papal.

He de reconèixer que m'interessen les «tertúlies» dels mitjans de comunicació. Algunes són repetitives, però també hi participen personatges interessants. Fa unes tres setmanes, en un d'aquest intercanvi de parers, va sortir la qüestió dels privilegis de l'Església. Un socialista de pro va dir: «No trobo bé aquesta crítica. Jo penso una altra cosa: no hem de parlar dels privilegis, perquè els privilegiats som nosaltres a causa de l'existència de l'Església.» I va començar a anomenar la quantitat d'obres socials i culturals que fa l'Església: Càritas, escoles, hospitals, formació i promoció humana..., realitats que estalvien diners a l'estat polític. Institució que ha fonamentat i fonamenta l'ésser de la nostra civilització.

Trobo clara i fora de tot tòpic o lloc comú la dita del polític. Sí, «tenim el privilegi de tenir l'Església».

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

El boc

Amb deteniment, només he pogut veure aquest animal dues vegades. La primera, fa 59 anys, i la segona, fa pocs mesos. I les situacions de l'animal han estat ben diferents. La primera vegada va ser a les Guàrdies. Tenien l'animal lligat en un terreny aïllat perquè era perillós apropar-s'hi. Els propietaris el tenien com a semental. L'hi portaven les cabres a l'època de zel. Un animal amb un reconegut impuls sexual, sentia la captivitat i la inutilitat dels seus instints. La segona vegada va ser fa pocs mesos. Per la muntanya anava un ramat petit, tots animals adults. D'entre el grup, hi sobresortia un mascle per la seva planta i les grans banyes. A una persona del grup que m'acompanyava li feia por, però no em va estranyar. Era un animal altiu i les banyes semblaven espases. L'envoltaven les seves cabres a les quals jo no m'acostava per precaució.

L'explicació que he donat d'aquest cabrú no és gens vana. Conèixer-ne l'índole facilita entendre moltes coses. Des de les tradicions bíbliques, fins als costums de les bruixes. D'aquestes, he de dir que s'empastifaven amb mandràgora, jusquiam i estramoni i, com a resultat del poder al·lucinador d'aquests vegetals, veien el dimoni amb aparença de boc, prototip de l'animal més poderós.

Aquest poder espectacular és el que el va convertir als pobles d'Israel en el «boc expiatori» del qual parlaré. Però m'aturo un moment en un altre aspecte. Ja vaig dir que la cabra menjava herba, arbustos i qualsevol cosa verda que trobés davant dels ulls. Darrere seu no hi quedava cap vegetal. Per aquesta capacitat de menjar de tot, al propietari li resultava barat tenir-ne. Primer, n'aprofitava la llet i, posteriorment, la pell i la carn. Si la cria era femella la conservava i, si era mascle, el cabrit era una menja exquisida, pròpia de les taules distingides, aliment de reis. Millor que l'anyell de llet, que ja és dir. Només es deixava créixer uns quants mascles per conservar la fecunditat del ramat. El seu comportament, al qual ja he fet al·lusió, l'aparença i la fortalesa serien, probablement, els motius pels quals Israel va triar el boc per als sacrificis més distingits. Es tracta de l'anomenat «boc expiatori». El Levític (16,8) estableix que s'escullin dos exemplars, un era sacrificat a l'altar dels Holocaustos pel Summe Sacerdot, en expiació dels pecats de tot el poble. L'altre se'l considerava carregat de totes les culpes i era conduït al desert on se l'abandonava. Aleshores, el poble se sentia net de taques espirituals.

Aquest animal segurament és un desconegut per a la majoria que ara em llegiu. També us estranyarà, doncs, que digui que apareix a la Bíblia 76 vegades, totes a l'Antic Testament, a excepció de 4 que es llegeix a la Carta als Hebreus, evidentment referint-se als ritus de l'antic Israel.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Any de la Misericòrdia: la porta de Gaudí

El 8 de desembre proper s'inicia l'Any de la Misericòrdia, convocat pel papa Francesc, amb motiu de la celebració dels 50 anys de la conclusió del Concili Vaticà II. La Porta Santa de cadascuna de les quatre basíliques majors de Roma es converteix en un símbol d'accés a una realitat de gràcia, d'impuls espiritual i d'itinerari col·lectiu. En aquesta ocasió i, per primera vegada, aquest ritu es descentralitzarà, perquè tindrà lloc un fet similar a les catedrals de tot el món el tercer diumenge d'Advent, a més de santuaris i llocs de significació especial. El papa Francesc, en l'audiència general del 18 de novembre, va reflexionar sobre la porta. Va fer una al·lusió clara a la gran porta de la Misericòrdia de Déu: «La porta està oberta generosament, ens cal, però, una mica de coratge per creuar-ne el llindar. Cadascú de nosaltres té dintre seu coses que li pesen. Tots som pecadors! Aprofitem aquest moment que ens arriba per creuar el llindar d'aquesta misericòrdia de Déu que no es cansa mai de perdonar, no es cansa mai d'esperar-nos! Ens mira, està sempre al costat nostre. Ànims! Entrem per aquesta porta!»

La invitació consisteix a deixar entrar el Senyor i també deixar-lo sortir quan «és presoner de les nostres estructures, el nostre egoisme i moltes altres coses». El repte: «Res de portes blindades a l'Església, res, tot obert!» Jesús és la porta que ens obre a la misericòrdia de Déu.

El visitant de la ciutat de Barcelona que vol seguir l'obra arquitectònica de Gaudí inclou en el seu itinerari monuments com la Sagrada Família, el Parc Güell o la Pedrera. No obstant això, corre el risc d'ignorar un edifici profundament suggeridor i interessant: el col·legi de les teresianes de Ganduxer, que Enric d'Ossó li va encarregar per construir la casa mare de la Companyia de Santa Teresa de Jesús. La construcció amb forma de paral·lelepípede constitueix un homenatge al Castell Interior o les Morades de la santa andarega. És famosa la galeria dels arcs parabòlics, però m'aturo només en un detall: la porta d'entrada, que, forjada per ell mateix, no té pany. No hi ha manera d'introduir-hi una clau. Es pot pensar que, com tot bon artista, podria haver tingut un descuit, però la seva intencionalitat va ser profundament

simbòlica. No es pot treballar en la vida espiritual, no existeix treball interior possible, sense la decisió personal d'obrir la porta. Ningú no et pot forçar des de fora. Tu decideixes si vols obrir la porta a qui et truca. A més, constitueix un reclam a viure de manera permanent la pròpia interioritat. Si un se'n va d'ell mateix, quan vulgui tornar, potser no trobarà la manera d'obrir la porta i d'entrar novament al seu castell interior. Tal com diu el Papa: «El Senyor no força mai la porta: també Ell demana permís per entrar.» De nosaltres depèn obrir-nos a la misericòrdia de Déu, que no falla mai.

No es pot treballar en la vida espiritual sense la decisió personal d'obrir la porta

Zoom

Carme Munté

Agustí Codinach

Gràcies a l'ajuda de 25.000 voluntaris i a la implicació de tota la societat catalana, el Gran Recapte, celebrat els dies 27 i 28 de novembre, ha estat novament un èxit. Tal com han informat els Bancs dels Aliments de Catalunya, s'han superat els 4 milions de quilos d'aliments bàsics, una xifra semblant a la de l'any passat.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

«El patiment dóna saviesa...»

Avui vull fer un recull d'algunes coses que apreng amb aquells que no han tingut cap més ocasió d'aprendre que de la vida mateixa i del seu interior enriquit pel patiment.

Aquest matí, quan he sortit de la presó, he sentit la necessitat d'escriure a la meua llibreta «màgica» —la de les coses que no vull oblidar— algunes de les frases que m'ha dit un dels amics interns més desheretat de la fortuna durant els vint anys i escaig de vida que té, però experimentat en el dolor, la solitud i el patiment acumulat.

«No vull fer res dolent perquè sé que, si ho faig, castigo la meua ànima»

L'alegria que em manifesta només veure'm ja és un veritable regal per a mi. M'agafa les mans, em diu que dono llum a la seva foscor diària, que només em té a mi, que Déu li ha regalat una mare, la que mai no ha tingut... No us podeu ni imaginar la ten-

dresa que em produeix la seva manera de correspondre a la meua petita ajuda, però, això sí que ho puc dir, al meu immens amor.

El passo a comentar algunes de les frases que avui m'ha dit parlant-me durant més d'una hora. Ha començat per aquesta: «Un presoner pensa molt i parla poc. Perquè, és veritat que podem dir coses, però no són les coses del nostre pensament.»

Malgrat que ja ho havia entès, la seva explicació m'ha vingut bé. M'ha parlat de les seves angoixes d'un passat al carrer des de ben petit, de la sensació de no ser ningú per a ningú i de demanar a Déu què havia fet ell per merèixer aquesta vida... I aquest pensament a les nits li retorna i l'ofega per dins fins a arribar, de vegades, a fer-lo cridar sense voler... I, fins i tot, em deia, que tenia uns mals pensaments de venjança, de fer mal, el que ell havia rebut... «I ploro però no amb llàgrimes, perquè ja no en tinc, sinó per dins.» I s'assenyalava el cor.

Jo, imaginant les nits d'angoixa d'aquest pobre «fill meu», he experimentat una mena de dolor com si es tractés de vasos comunicants. Però, va ser aleshores quan em va regalar la seva segona frase plena de saviesa: «I quan estic així, de cop i volta, m'adono que el pensament és més fort que la força. I faig tot el possible per convertir el patiment en esperança, perquè realment el patiment dóna saviesa.»

Interiorment jo donava gràcies a Déu per aquesta saviesa que em regalava el meu amic.

I va la tercera frase o idea, i per a mi més impressionant, a la qual jo he arribat per les meves lectures i ell, pel patiment i la solitud. M'estava parlant d'un problema que havia tingut amb un company; em deia que no volia fer-li mal per revenja i em va donar la raó: «Jo no vull fer res dolent perquè sé que, si ho faig, castigo la meua ànima i em faig mal a mi mateix.»

És veritat, quina saviesa que dóna el patiment!

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**BON
NADAL!**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 26

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n

08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

La piràmide invertida

En el seu comentari de la doctrina i escrits de sant Silvà del Mont Athos, l'arximandrita Sofroni explica com han de ser les relacions de l'autoritat i del servei dins de l'Església amb la metàfora de la piràmide invertida. Crist és al cim de la piràmide, però com que la piràmide està capgirada, resulta que es troba a la base. I els darrers, és a dir, el poble fidel, resulta que es troben al capdamunt. Així l'autoritat, en l'església, sempre és servei, i l'ordre jeràrquic va de baix a dalt, i no a l'inrevés. L'autoritat, en efecte, la genuïna, la de debò, sempre ha de brollar de la base, de les arrels, de l'humus, de la humilitat. I doncs, per què ens costa d'encarnar-ho en l'Església? Per què ens quedem a flor de paraula, a

flor d'evangeli? Un esdeveniment recent que ens afecta una mica a tots ho posa ben de relleu. Em refereixo al nomenament del nou bisbe de Barcelona. I que consti que no el conec de res i que no tinc res en contra i que em crec tot el que en diu la bona gent, que és persona de virtut provada, senzill i evangèlic. Els tripijocs d'aquest nomenament, el joc d'influències que l'han preparat, els llargs silencis plens d'especulacions i de conjectures, i fins i tot de maledicències, deixen entreveure el poc ressò que té en nosaltres això

del servei i de l'autoritat que fa créixer. El bisbe sempre hauria de ser escollit pel poble i d'entre el poble —entengui's, el poble fidel i el clergat de la pròpia diòcesi— precisament perquè el bisbe és un sacrament d'aquesta autoritat que fa créixer, que emana del Crist, que es troba a la base de la piràmide invertida, i que emana alhora del poble creient, que es troba al capdamunt de la piràmide. Un bisbe que vingui de fora de la comunitat, que no l'hagi fet créixer la fe del poble fidel que haurà de pasturar, no podrà ser el sacrament d'aquesta realitat mística i invisible, tan bella. I que no em diguin allò de: «El bisbe de Roma tampoc no és un italià.»

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

La cara factura de la guerra

L'últim clàssic Madrid-Barça va ser una festa que els culers recordarem tota la vida. Una obra d'art fascinant amb la pilota a la porteria contrària. La pallissa del Barça al Madrid, seguida de la golejada al Roma, que l'ha classificat als vuitens de final de la Champions, i el retorn d'un Messi desplegant la seva màgia al camp ens han distret de les notícies més dures. Un cop baixats dels núvols, en tornar a tocar de peus a terra s'imposa una realitat molt més agra. El món sembla més fràgil i la incertesa guanya terreny. Els atemptats terroristes de París han ferit de nou el cor d'Europa, i han disparat totes les alarmes. La por de nous atacs desferma el terror psicològic i afloren imatges de tragèdies inesborrables. Els atacs terroristes contra les Torres Bessones, els trens de Madrid, el metro de Londres, el setmanari *Char-*

lie Hebdo, hotels, terrasses, sales i els sabotatges a avions evidencien el fracàs dels governs d'Occident per garantir la seguretat als ciutadans. El president francès Hollande ha triat continuar amb la guerra. Però, és la guerra la solució?, o alimenta el monstre d'Estat Islàmic que ataca la pau i la democràcia? Alemanya incrementarà les tropes militars a Mali, per ajudar França, i no descarta més endavant enviar-ne a Síria. Després de les eleccions generals del 20-D, França demanarà a Espanya tropes per anar a la guerra. Com respondrà Estat Islàmic als bombardejos a Síria? La «guerra contra el Terror» de l'expresident nord-americà George Bush, basada en mentides,

ha portat conseqüències nefastes, que passen una enorme factura a la humanitat. El mal engendra mal, i aquestes alçades ignorar-ho és gravíssim. L'exprimer ministre Tony Blair admet que l'aparició d'Estat Islàmic té una base en la guerra de l'Iraq. La destrucció que allà es va fer ha alimentat un monstre insaciable que recluta i radicalitza joves militants per internet capaços de matar i immolar-se en qualsevol lloc. Incendiàr la bèstia, atiant les bombes pot fer sortir nous caps al dragó. Malgrat tot, l'expresident José María Aznar, el tercer de les Açores, insta a l'atac. El compositor i director britànic John Rutter, que debuta al Palau de la Música, diu que «si el món estigués governat per músics no tindríem guerres, perquè hi hauria harmonia entre la gent».

Montserrat Esteve
Periodista
montserrat2060@gmail.com

Mirada al món

La pau és el camí

Quan encara ressonen els trets i les detonacions dels actes terroristes de París, vull compartir amb vosaltres que estem vivint a Bangla Desh, des de fa cosa d'un mes, una situació delicada. L'ambaixada espanyola ens ha comunicat avui per tercera vegada que prenguem totes les mesures de precaució atès que en les darreres setmanes han assassinat diversos estrangers en diferents llocs del país, amb el propòsit, ens comuniquen, de desestabilitzar el país. Avui, Piero, 57 anys, sacerdot missioner italià, ha estat tirotejat. Dos trets li han arribat al coll. La mateixa gent el va ajudar. Em comuniquen els companys de la seva institució que està internat a l'hospital, però que no ha mort. Piero fa 35 anys que exerceix com a doctor a l'hospital de

Dinaspur, ciutat situada al nord de Bangla Desh. Déu vulgui que pugui sobreviure per continuar amb la seva missió de guarir ànimes i malalts. Em comuniquen els seus companys que Piero és una bellíssima persona: amable, de bon caràcter, bon religiós i missioner. Les seves vacances les passava a casa acompanyant la seva mare malalta i molt anciana. Bangla Desh és una nació que aprecia l'estranger, el respecta, el considera una benedicció de Déu. Aquesta és la meua experiència. Cada dia en trobar-me la gent pel carrer rebo la seva salutació, somriure i atencions, fins i tot la promesa de resar per mi, malgrat que la majoria

pertanyen a altres religions. Només l'amor, la tolerància i la misericòrdia poden vèncer aquesta cadena de violència que s'ha desfermat a Bangla Desh, sempre tolerant i respectuós amb l'estranger. Si volem la pau i l'harmonia entre tots els pobles hem de respondre amb amor a tota mena de provocacions, com deia el savi pensador Mahatma Gandhi: «No hi ha camí per a la pau, la pau és el camí.» L'agressió provoca violència, la por ens paralitza. Només l'amor pot generar i contagiar pau, harmonia i tendresa. Una salutació dels sis germans maristes que som a Bangla Desh treballant per a tots els infants i joves del país i animant, amb el nostre testimoni de vida, la minoria cristiana (0,03%) que viu en aquestes contrades.

Javier Bometón
Marista a Bangla Desh

Benvingut!

Coneixem ja el qui serà nou arquebisbe de Barcelona, Mons. Joan Josep Omella, en substitució de Mons. Lluís Martínez Sistach, que ha estat durant onze anys al capdavant de l'Església catòlica a la nostra diòcesi de Barcelona. Gràcies per haver acceptat aquest nomenament, no del tot fàcil en les circumstàncies una mica conflictives per les quals passa la nostra societat. Esperem que el seu bon fer, així com el del seu antecessor, construeixi un període de pau i estabilitat, tan necessària per a tothom, creients i no creients. El nostre suport en la seva nova missió. Benvingut a la nostra ciutat, Mons. Omella!

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

Carta oberta a Ada Colau

Sra. Alcaldessa,
Vostè ha explicat darrerament, en diverses ocasions, que vol potenciar i respectar la diversitat social, cultural i religiosa. Em sembla molt bé. El problema és que, sota aquest argument, el que desitja és que el fet religiós, i particularment el cristià —que forma part de la nostra essència i identitat comuna—, estigui menys present o fins i tot desaparegui de la vida pública.

A la web nadalenca de l'Ajuntament de Barcelona, vostè i el seu equip de govern municipal conviden tots els ciutadans a celebrar el proper «solstici d'hivern», amb comentaris sobre els fenòmens naturals d'aquests dies. Pretén substituir els referents de la nostra

Prudència i precaució

Davant la cadena d'atemptats que va patir París a mans de terroristes jihadistes, el portaveu vaticà, Federico Lombardi, advertia davant de la temptació de deixar-se endur per la por i l'odi, com pretenen els terroristes. No és casual el moment que han escollit, quan arriben a Europa milers de refugiats sirians i d'altres països de la zona i quan, en alguns països, són evidents les deficiències en la integració de persones originàries de països musulmans. Penso que avui més que mai «és necessari ser prudents» i prendre les precaucions que siguin raonables, però hem de continuar vivint, construint pau i confiança recíproques.

ENRIC BARRULL CASALS
Girona

cultura cristiana, que no van contra ningú i que estan oberts a totes les sensibilitats de la nostra societat plural, per una proposta anomenada «laica» que, en realitat, és excloent i va precisament contra aquesta mateixa pluralitat. A més, no és cert que el Nadal existeixi per «cristianitzar festes laiques més antigues», com vostè diu, sinó per celebrar un esdeveniment en què creuen centenars de milers de barcelonins i milions de catalans i espanyols, a més de ser un fet essencial per a la nostra cultura i els nostres valors.

Amb tot el respecte personal i institucional, li mostro la meva més absoluta disconformitat amb aquesta visió i presentació del Nadal. La societat no és laica, sinó plural, i la laïcitat existeix, com diu el nostre ordenament legal, en règim de cooperació. De la mateixa manera que vostè es va equivocar amb el fet de no assistir a la missa pontifical de la Mercè i excloure l'ofici del programa de festes, ara també comet un error en intentar amagar, minimitzar o

fins i tot esborrar el sentit del Nadal. En una festa com la Mercè o el Nadal, el respecte a la pluralitat precisament és incloure-ho tot, no amagar-ho o deixar de participar en actes públics.

MONTSERRAT ARMENGOL
Barcelona

Records d'antuvi

L'altra dia pensava en què consistia fa setanta o vuitanta anys ser «cristià practicant». Em ve el record que hi havia un seguit d'obligacions que ens proporcionaven força per arribar una vida espiritual i humana. Essencialment, la formació. Apreníem el Credo i els manaments per posar-los en pràctica, anàvem a missa els diumenges, resàvem el Rosari i, tant al matí com a la nit, resàvem les oracions apreses dels nostres pares i avis i a la catequesi. Tot, en conjunt, amb molta fe i constància, sense abandonar mai la pràctica religiosa.

JAUME VALLS
Barberà del Vallès

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Gelosia

La meva filla es va casar fa dos anys amb un home molt dominant i gelós que la controla tot el dia. Li pregunta on va, d'on ve, li truca constantment al mòbil. Ella calla i aguanta. Ell li diu que l'estima molt. Penso que això no pot durar i li he aconsellat a la meva filla que se separi i miri d'iniciar un procés de nul·litat. Ja de nòvios ell li enviava missatges al mòbil a cada moment. Es pot viure un matrimoni amb aquest control?

Aquesta consulta tracta del problema de la gelosia. He modificat alguns elements d'identificació de les persones, però el tema és substancialment el mateix. Li diu que «l'estima molt». Jo li diria que hi ha amors que maten. El tema de la gelosia és complex i en casos com aquest té una clara arrel d'una personalitat malaltissa. El veritable amor implica confiança i respecte. Serà bo recordar aquell text de Corintis que sol llegir-se en moltes bodes: «L'amor és pacient, comprensiu, no és groller, tot ho perdona i tot ho espera...» Quan una persona vol controlar la parella, en realitat ja no se'n refia i la veu més aviat com una possessió. La gelosia és manipuladora, ja que sota l'aparença d'un amor molt intens, intenta esclavitzar l'altra persona. És un problema molt seriós que reflecteix una educació molt deficient de les emocions i els sentiments.

Sé de nois i noies molt joves que ja comencen en l'etapa de secundària a controlar i manipular, especialment amb les noves tecnologies. Un psicòleg escolar em va dir que un noi havia posat un programa d'espionatge al mòbil de la seva xicota per controlar-ne els moviments. Evidentment, això ja és un delicte. I aquests casos solen portar a episodis violents que cal prevenir. Sobretot en el nuviatge: parelles geloses, controladores i dominants han de ser excloses. Llàstima que la seva filla no ho vegés en el seu moment. A banda d'això, crec que abans de parlar de separacions i possibles nul·litats cal dialogar i procurar superar la situació. Potser l'ajuda d'un mediador matrimonial, d'un bon conseller, d'un psicòleg amb sentit de fe, podrien resoldre la situació i reconduir la convivència. Si no prospera i la convivència amenaça greu deteriorament, cal anar en la direcció que vostè apunta.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Filles de la Caritat Fundació Social celebra la cinquena jornada de voluntariat

Comunicació Filles de la Caritat

Filles de la Caritat Fundació Social ha organitzat la cinquena trobada de voluntariat sota el lema «Batega amb els cinc sentits». En total, s'hi han aplegat més de 200 persones professionals, amics i voluntaris de diferents serveis que fan tasques de voluntariat a l'obra social amb presència de la Companyia de les Filles de la Caritat. Aquest ha estat un dia per agrair la tasca de tots els voluntaris que fan possible que els projectes continuïn endavant.

La Jornada ha començat amb la ponència de sor Núria Andreu, vicepresidenta de la Fundació Social, que ha donat la benvinguda i ha recordat el significat del lema: «El cinc ens recorda els cinc anys que portem junts, i alhora al nombre de sentits que hem de fer servir per acollir i acompanyar les persones que es troben en situacions vulnerables.» Sor Núria Andreu ha volgut recuperar una frase de sant Vicenç de Paül: «Hem d'entrar en els sentiments dels pobres... per patir al seu costat, hem de fer el possible perquè el nostre cor s'ompli de tendresa i es vagi fent sensible al patiment i a les dificultats dels altres... i demanar al Senyor que ens faci el do de conèixer el veritable sentit de la misericòrdia, que és l'esperit mateix de Déu.»

La celebració ha continuat amb un minut de silenci per recordar les víctimes de la nit anterior, als atemptats de la capital francesa. Després d'aquesta acció, Núria Guasch, qui ha animat el transcurs de la jornada, ha presentat la projecció d'un vídeo elaborat per Belen Mateo, educadora de llar de pau. A l'audiovisual es podia veure parlar persones voluntàries i persones ateses sobre el seu

La música s'ha fet present en la vessant lúdica de la jornada.

dia a dia i com creixen l'un al costat de l'altre.

Més tard, Isabel Ferrer, directora d'Urgències i Emergències Socials de l'Ajuntament de Barcelona, ha començat la formació sobre la resiliència com a eina de transformació social. «La resiliència és la capacitat de sobreposar-se a les dificultats i créixer de l'experiència i es recolza en la força de l'amistat, del projecte de vida, de l'espiritualitat, de tot allò que permet una construcció o reconstrucció de la vida», ha afirmat la formadora, i ha continuat: «No és una capacitat absoluta, ni significa

invulnerabilitat, és un procés de vida que es construeix amb altres, està íntimament lligada a la responsabilitat, no només de les persones, de grups, de la societat, sinó sobretot de la mateixa víctima en relació amb el seu mateix futur.»

Amb aquesta definició i diversos exemples de persones resilents en situacions adverses, els assistents han pogut escoltar més sobre la força que el qui pateix té per sobreposar-se a situacions difícils. Abans d'iniciar amb el bloc de la part lúdica, s'ha pogut gaudir d'una pausa cafè. En aquesta estona d'esbarjo ha tingut un paper

actiu un grup de joves del Centre La Immaculada que s'ha ofert per fer de cambrers en col·laboració amb el Càtering Salta Ared.

L'espai lúdic ha estat dinamitzat pels grups de música Los Ronderos de l'Obra Social Santa Lluïsa de Marillac, pel Cor Shalom de Llar de Pau, i per un grup de noies de Casa Misericòrdia. Han ballat i cantat fent que el públic s'animés i s'aisequés de la cadira. Sor Maria Arrese, coordinadora de voluntariat de la Companyia, ha clos la jornada agraint la participació i esperant que cada any es pugui celebrar aquesta festa.

Joan Josep Omella i la Missió de Fô-Bouré a l'Àfrica

Roberto Lloréns Reig

Pensava demanar audiència per donar la benvinguda al nou arquebisbe de Barcelona, però no ho he cregut adient. Joan Josep Omella tindrà moltes audiències, són moltes les personalitats a rebre, i moltes les qüestions a atendre. Jo sols li robaria el temps, que ell tant necessita.

Joan Josep Omella va viure a l'Àfrica, i un servidor també. Ell va viure com a missioner a l'antic Zaire, avui República Democràtica del Congo; nosaltres, Rosa la meua esposa i jo, ho vam fer a Benín.

A part de l'amor i estimació que tenim pels africans, tots tres tenim amics en comú. Sí, amics en un poblat africà, molt xicotet, del departament

d'Alibori, al nord de la República de Benín, a l'Àfrica Occidental, concretament a Fô-Bouré. La Missió Interdiocesana de Fô-Bouré (Benín) des de fa 28 anys va a càrrec de sacerdots-missioners de la diòcesi de Calahorra i La Calzada-Logronyo, la que acaba de deixar el nou arquebisbe per ordre del papa Francesc.

A Fô-Bouré vam conèixer els pares Fernando Azofra, Miguel Ángel Miranda i Juan Pablo López. Quan venien a Cotonou a l'aeroport, per viatjar a La Rioja, o quan venien a recollir o acomiadar un visitant, sempre passaven per casa. També nosaltres, Rosa la meua esposa, unes amigues i jo, vam ser a casa seva, a la Missió de Fô-Bouré.

Vam arribar al poblat la tarda del

14 d'agost del 2003. Els pares Juan Pablo i Miguel Ángel ens esperaven amb impaciència, havien programat un encontre amb els reis *peuhls* de la zona. Seguint els nostres amics, caminant per sendes estretes, vam penetrar a la selva. En una esplanada, ens van rebre uns dos mil nadius, ballant, cantant i cridant. Mitja dotzena, amb varetes, anaven obrint-nos pas entre la multitud, fins a situar-nos davant dels seus reis. En arribar enfront dels sobirans, es va fer un gran silenci, va ser llavors quan el P. Juan Pablo, després de la salutació protocol·lària tribal, ens va presentar i em va dir: «Has d'improvisar i pronunciar un discurs, és obligatori.» Li vaig dir que no estava preparat. Ell em va dir: «No et preocupis, no entenen el castellà, tu parla el que vulguis, que jo traduiré en la seua llengua, el que m'interessa dir-los és que els seus fills vagin a l'escola.»

Ben entrada la nit, vam tornar a la missió. Abans d'anar a dormir, els

xiquets del poble, a la plaça, il·luminats per un tub fluorescent, ens van oferir una representació teatral mostrant als pares la necessitat que els seus fills vagin a l'escola.

L'endemà, 15 d'agost, dia de l'Assumpció de la Mare de Déu, festa grossa a la missió, els pares Juan Pablo i Miguel Ángel no pensaren que tindrien tants convidats, i les provisions al rebost no eren abundants.

Al dinar a la taula érem dotze persones, negres i blanques, ens acompanyava Mons. Martínez Camino, aleshores secretari de la Conferència Episcopal Espanyola. Mai oblidarem el menú: sopa de caldo de gallina, truites i formatge, just el que ens havien regalat els reis *peuhls*.

De retorn a Barcelona, amb un grup d'amics de la Comunitat de Casp (jesuïtes) fundarem l'any 2007 l'Associació Abló Pkédé, que ens permet sufragar peticions i projectes que ens demanen els nostres religiosos missioners al continent africà.

Paraula i vida

L'Any Sant de la Misericòrdia

Dimarts que ve, solemnitat de la Immaculada Concepció, comença la celebració de l'Any Sant extraordinari de la Misericòrdia, convocat pel papa Francesc amb una butlla que comença amb les paraules: «Jesucrist és el rostre de la misericòrdia de Déu Pare.»

Els anys sants o els jubileus ordinaris se celebren cada vint-i-cinc anys, mentre que els extraordinaris es proclamen en ocasió d'algun esdeveniment particular i poden durar des d'uns pocs dies fins a tot un any. En aquest cas, el jubileu es perllongarà fins al final de l'actual any litúrgic, és a dir, fins al 20 de novembre de 2016, festa de Crist Rei de tot el món. El costum de proclamar jubileus extraordinaris començà al segle XVI i els últims anys sants extraordinaris del segle XX foren els de 1933, proclamat per Pius XI amb motiu del dinovè centenari de la Redempció, i 1983, per sant Joan Pau II amb motiu dels 1.950 anys de la Redempció. Aquestes referències ens mostren el caràcter veritablement extraordinari d'un any jubilar, que

es caracteritza per uns dons espirituals especials, sobretot la indulgència plenària o remissió de la culpa dels pecats, que és també aplicable als fidels difunts. El papa Francesc, d'acord amb la doctrina sobre l'Església del Concili Vaticà II —de la conclusió del qual farà dins de pocs dies cinquanta anys—, ha volgut que el jubileu se celebri també a totes les Esglésies locals i que a totes les catedrals s'obri també l'anomenada *porta santa*, que és a Roma un dels principals símbols jubilaris.

La nostra arxidiòcesi de Barcelona ja està preparada per unir-se a aquesta celebració, que s'emmarca perfectament amb la pastoral missionera i evangelitzadora que ha marcat el nostre caminar com a Església diocesana els darrers anys. La misericòrdia de Déu és un concepte fonamental en el magisteri del papa Francesc. La nostra comunitat desitja sintonitzar-hi, aplicant amb tota fidelitat les disposicions que ja ha donat el Papa. A la carta pastoral per al present curs pastoral,

que he titulat *Sigueu misericordiosos*, he recordat que totes les accions eclesials que fem els cristians han de sorgir d'un cor misericordiós. A la nostra catedral s'obrirà també una *porta santa* i s'hi facilitarà especialment —i a tots els altres temples de la diòcesi— la celebració del sagrament de la reconciliació.

Ja sabeu que el Papa ha concedit que durant tot el jubileu tots els sacerdots puguin absoldre en confessió el pecat de l'avortament. I ha donat disposicions especials perquè les persones grans o malaltes, que sovint no poden sortir de casa, puguin guanyar la indulgència jubilar des de casa seva complint les condicions habituals. També ha determinat que els cristians i les cristianes que són a la presó puguin fer-ho a les capelles dels centres penitenciaris. Us invito, a tots els diocesans, a entrar en aquesta celebració jubilar per posar en pràctica les accions del nostre Pla Pastoral amb motiu d'aquest Any Sant i realitzar les obres de misericòrdia, tant les corporals com les espirituals.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, administrador apostòlic de Barcelona

Als quatre vents

L'inici d'un camí

Com recordava en el meu comentari anterior, el dia 8, festa de la Immaculada Concepció, s'inicia l'Any Sant de la Misericòrdia. Ho fa en coincidència amb una gran festa de la Mare de Déu i en el 50è aniversari de la clausura del Concili Vaticà II. A Tarragona aquest dia hi haurà la recepció de l'Any Jubilar al Santuari de la Misericòrdia de Reus, i el diumenge següent, dia 13, se celebrarà a la catedral l'inici amb un solemne pontifical, en el decurs del qual faré lliurament d'una creu per arxiprestat, signe de la misericòrdia de Déu, que peregrinarà per les parròquies, comunitats religioses i llocs de misericòrdia durant tot l'Any Jubilar. Sens dubte aquesta creu itinerant us recordarà aquella altra que va recórrer idèntics llocs en la preparació de la Jornada Mundial de la Joventut que es va celebrar a Madrid. De fet, dins aquest

Any de la Misericòrdia se celebrarà, el juliol de 2016, una nova cita d'aquest tipus: la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) a Cracòvia, que reunirà centenars de milers de joves a la ciutat que tant estimava Joan Pau II. En referència amb aquest fet, el papa Francesc ha escrit als joves, en la convocatòria de la jornada: «Sé com arribeu a apreciar la Creu de les JMJ —regal de sant Joan Pau II— que des de l'any 1984 acompanya totes les vostres Trobades mundials. Quants canvis, quantes conversions veritables i autèntiques han sorgit en la vida de tants joves en trobar-se amb aquesta creu despullada! Potser us heu fet la pregunta: D'on ve aquesta força extraordinària de la creu? Heus aquí la resposta: La creu és el signe més eloqüent de la misericòrdia de Déu!»

El Papa s'adreça als joves fent-los preguntes com-

promeses: «Tu, estimat jove, estimada jove, has sentit alguna vegada dins teu aquesta mirada d'amor infinit que, més enllà de tots els teus pecats, limitacions i fracassos, continua fiant-se de tu i mirant la teva existència amb esperança? Ets conscient del valor que tens davant Déu que per amor t'ho ha donat tot? Com ens ensenya sant Pau, la "prova de l'amor que ens té", és que «Crist va morir per nosaltres quan encara érem pecadors» (Rm 5,8). Entenem, però, de veritat la força d'aquestes paraules?»

L'Any de la Misericòrdia és un camí que tenim per davant. Si el recorrem bé des del seu inici, fent propòsits clars i concrets de millora, el Senyor vessarà sobre nosaltres el seu perdó i amb ell ens omplirem d'una alegria profunda que podrem contagiar als altres.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

**La Bona Notícia
també
a internet**

www.catalunyacristiana.cat

**ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.**

Catalunya Cristiana col·labora amb

Quin fruit esperes de l'

M'encantaria que aquest any de la misericòrdia proposat pel papa Francesc fos ocasió perquè tots els homes reflexionem sobre si som capaços de portar-nos de debò com a homes. Com deia el fundador d'Ajuda a l'Església Necessitada, el P. Werfried, «l'home és molt millor del que sembla». Mirem allò bo que l'home és capaç de fer i fem-ho. Aleshores comprovarem com n'és, de gran, la misericòrdia de Déu sobre nosaltres.

Javier Menéndez Ros
Director d'Ajuda a l'Església Necessitada

Acurada reflexió cristiana (adequada segons edats) amb ofertes celebratives i actes públics interpel·ladors (per exemple, peregrinacions a les dues ribes de les fronteres sud). Perquè és necessari tocar les nafres de Crist en els pobres (papa Francesc) a més de vetlles, pregàries compartides, misses, manifestacions, etc. Cursos potents de formació per al voluntariat, perquè no n'hi ha prou amb la bona voluntat. Espais d'acollida permanent i intereclesials, facilitadors d'integració (per exemple, comunitats d'hospitalitat compartida) especialment als «sense papers». Perquè són els preferits de Déu.

José Luis Pinilla Martín s.j.
Director de la Comissió Episcopal de Migracions de la CEE

És una oportunitat per entendre com la paràbola del fill pròdig parla de les nostres vides. Perquè els que fan de pares no es cansin d'esperar; els que s'han confós de camí, recordin que sempre poden tornar; i els que són com el fill gran no oblidin que tot el que tenen és per misericòrdia del Pare.

Josep Otón
Col·laborador Delegació de Pastoral Familiar arquebisbat Barcelona

En aquest any, d'una manera especial, jo espero que la Misericòrdia del Nostre Déu per mitjà del Projecte Raquel faci que totes les dones que ploren la pèrdua d'un fill avortat, trobin el perdó i la gràcia, el consol i la pau en el seu cor.

Teresa Lamarca
Coordinadora del Projecte Raquel Barcelona

Que sigui un any per acostar-nos des de la teologia i la pastoral a la perifèria existencial del suïcidi. Malauradament va en augment a la nostra societat i ens demana a tots apropar-nos a les causes, a les persones afectades i als supervivents. El misteri de la mort necessita il·luminar-se des de la misericòrdia.

Mn. Alfons Gea
Responsable del Servei d'Acompanyament en el Dol del bisbat de Terrassa

La misericòrdia, per a mi, és posar el cor en els estigmatitzats per la societat «políticament correcta» com a miserables. És a dir: els ignorants. Els qui han de pagar molt car els seus errors en la vida. Els qui pateixen sense entendre les raons dels seus patiments. Els empobrits per un sistema que enriqueix els poderosos.

Josep Maria Monferrer
Escolapi

Faig meves les paraules del papa Francesc a la butlla *Misericordiae vultus* perquè reflecteixen amb encert l'anhel i l'esperança que tinc d'aquest Any de la Misericòrdia: «Poder anar a l'encontre de cada persona portant la bondat i la tendresa de Déu... Que tots, creients i allunyats, puguin arribar al bàlsam de la misericòrdia com a signe del Regne de Déu que ja és present enmig nostre.»

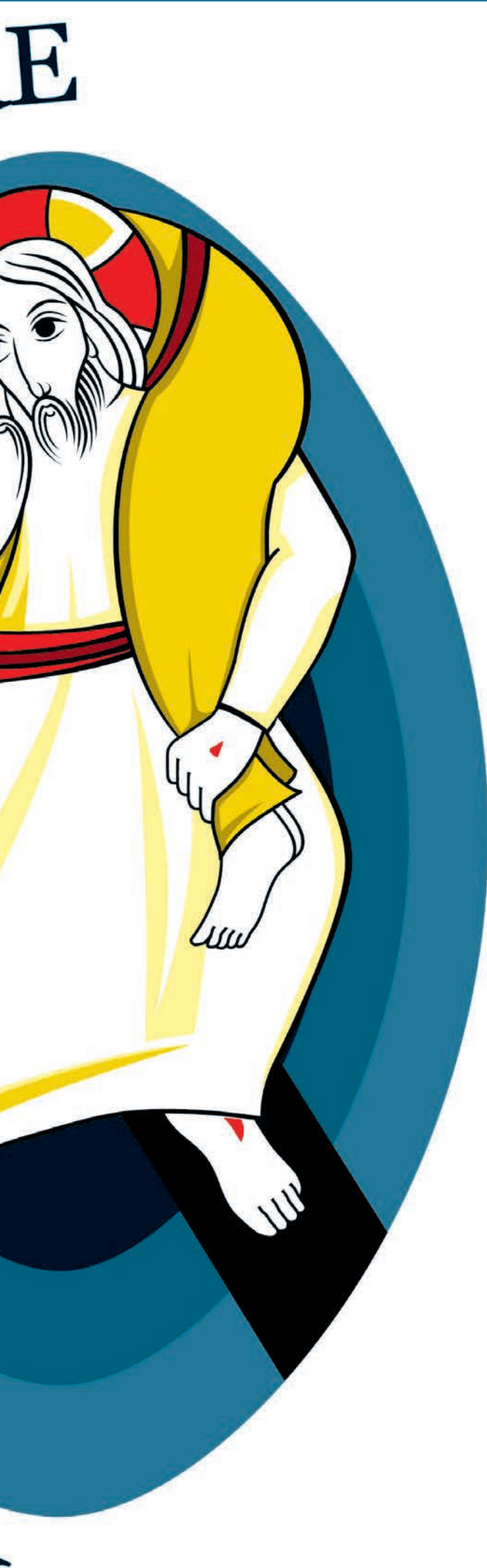
Gna. Inmaculada Campo Moreno
Directora del C.E.E. Nen Déu

Que la casa sigui un signe viu de l'amor de Déu, portant les dones embarassades que estan pensant a avortar a Jesucrist, rostre misericordiós del Pare, de manera que el fill que ara veuen com una càrrega passin a veure'l com el que és: un regal immerescut del seu amor infinit per tots nosaltres.

Núria Busquets
Coordinadora de Casa Guadalupe

Any de la Misericòrdia?

M'agradaria que es reflectís amb un augment de la capacitat d'acollir, d'acompanyar i de servir (tenir cura) especialment les persones que estan en situacions fràgils. Per fer palesa la presència de Déu enmig dels malalts i necessitats, tenint un cor habitat per Déu, capaç de donar cabuda als altres i ésser font de compromís i d'hospitalitat cristiana.

Quim Erra
Germà de Sant Joan de Déu

En l'àmbit de la pastoral amb lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals m'agradaria que les jerarquies i alguns fidels deixessin de banda els prejudicis cap a nosaltres i les nostres famílies i que ens miessin com a fills i filles estimats de Déu; que deixessin de considerar-nos fora del «designi de Déu», tal com ja fan moltes altres esglésies cristianes i la majoria de fidels.

Jordi Valls
Consiliari de l'Associació Cristiana de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals de Catalunya (ACGIL)

«**J**ustícia i misericòrdia no són dos conceptes contrastats entre si, sinó un sol moment que es desenvolupa progressivament fins a assolir el seu cim en la plenitud de l'amor» (n. 20). Una fam de justícia que no brolli de la misericòrdia pot acabar en venjança. Però una misericòrdia que no brolli de la fam de justícia pot degenerar en hipocresia tranquil·litzadora.

José Ignacio González Faus s.j.
Teòleg

Un creixement més gran, en l'aspecte de la misericòrdia, inherent al nostre carisma; que el nostre testimoni de vida hospitalària sigui més encertat i més ben encarnat en la nostra tasca pastoral habitual, i acostar més Déu als usuaris. El món té set de Déu i estem cridats a oferir aquesta aigua cap a la vida eterna.

Isidora Hernández h.s.c.
Pastoralista

A Bangassou, obrir la porta santa i passar per sota serà percebut com un bany en la misericòrdia de Déu. Jesús, Bon samarità, carrega amb tots els centreafricans assolats per la violència, la mort, els abusos i tot el que provoca l'horror d'una guerra civil. Passar per la porta santa serà com deixar-se prendre per Jesús, descansar en Ell, deixar-se enfortir pels sagraments. El fruit és evident: així com Ell ens ha agafat a cadascun amb misericòrdia, Jesús ens envia a agafar els altres: ancians acusats de bruixeria, infants orfes, malalts de sida en fase terminal, persones colpejades per la mort.

Juan José Aguirre
Bisbe de Bangassou (República Centreafricana)

La misericòrdia i la compassió van de bracet: quan aprenem a patir amb; quan posem el cor en les ferides, en la «misèria» de l'altre, quelcom es mou en nosaltres: «Es commouen les nostres entranyes.» Que aquest moviment intern ens faci capaços d'esdevenir misericòrdia per al nostre món. Que com Jesús passem fent el bé, no ignorant el sofriment ni el dolor de la gent, sinó posant-nos en la pell de l'altre fent camí junts. Una comunitat cristiana que no exerceix la misericòrdia, la caritat que tot ho acull, que no perdona, que no estima per damunt de tot, no és la comunitat de Jesús.

Sor Lucía Caram
Dominica de Manresa

Com a Església renovem el compromís de viure enmig del nostre món, l'Amor de Déu, expressat de la mateixa manera que ho va fer Jesús, amb signes i gestos concrets: fent el bé, guarint i alleujant els patiments... fent costat als perdedors i perdedores de la nostra Història, escoltant els seus clams i sentint-nos provocats a escoltar les seves demandes.

Encarna Jordán
Religiosa adoratriu i directora SICAR cat

Lectures

Diumenge II d'Advent

Lectura primera

Ba 5, 1-9

Déu farà que es vegi pertot arreu la teva resplendor

Lectura del llibre de Baruc:

Jerusalem, treu-te el vestit de dol i d'aflicció, i engalana't per sempre amb la glòria de Déu. Vesteix-te amb el mantell de la bondat de Déu, posa't al front per diadema la glòria de l'Etern. Déu farà que sota el cel es vegi pertot arreu la teva resplendor i tindràs per sempre aquest nom, que Déu t'imposarà: Possessió-pacífica-del-bé i Glòria-del-culte-a-Déu. Alça't, Jerusalem, guaita des del cim cap a l'orient i veuràs com, per ordre del Sant, es reuneixen els teus fills de llevant i de ponent; canten d'alegria recordant l'obra de Déu. Quan van sortir de tu, caminaven escortats d'enemics, però ara Déu te'ls retorna portats gloriosament com en un tron reial. Déu ordena que s'abaixin els turons més alts i les muntanyes perpètues, que s'omplin les fondalades i s'anivelli la terra, perquè Israel camini segur sota la glòria de Déu. Fins els boscos i tots els arbres aromàtics faran ombra a Israel per manament de Déu. Déu conduirà Israel, ple d'alegria, a la llum de la seva glòria, amb aquella bondat i aquell amor que li són propis.

Salm responsorial

125

Quan el Senyor renovà la vida a Sió
ho creïem un somni;
la nostra boca s'omplí d'alegria,
de crits i de rialles.

R. És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem!

Els altres pobles es deien: «És magnífic el que el Senyor fa a favor d'ells.»
És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem! **R.**

Renoveu la nostra vida, Senyor,
com l'aigua renova l'estepa del Nègueb.
Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls,
criden de goig a la sega. **R.**

Lectura segona

Fl 1,4-6.8,11

Que arribeu purs i sense entrebancs al dia de Crist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis:

Germans, sempre que prego per vosaltres la meua oració és plena de goig pensant en tot el que heu contribuït a la causa de l'evangelí des del primer dia fins avui. Estic segur d'una cosa: Déu, que ha començat en vosaltres un bon treball, acabarà de dur-lo a terme fins al dia de Jesucrist.

Déu és testimoni de com us enyoro, a tots vosaltres, per l'amor entranyable que us té Jesucrist. I el que jo demano en la pregària és que el vostre amor s'enriqueixi més i més, fins a vessar, ple de coneixement i de finor d'esperit, perquè sapigieu apreciar els valors autèntics i arribeu purs i sense entrebancs al dia de Crist, carregats d'aquells fruits de justícia que donem per Jesucrist, a glòria i lloança de Déu.

Al·leluia

Lc 3,4.6

*Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí;
tothom veurà la salvació de Déu.*

Glòria Monés

Evangelí

Lc 3,1-6

I tothom veurà la salvació de Déu

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

L'any quinze del regnat de l'emperador Tiberi, mentre Ponç Pilat era procurador romà de la Judea, Herodes era tetrarca de Galilea, Felip, el seu germà ho era d'Iturea i de la regió de Traconítida, i Lisànies ho era d'Abilena, durant el pontificat d'Anàs i Caifàs, Joan, fill de Zacaries, rebé la paraula de Déu al desert, i anà per tota la comarca del Jordà predicant un baptisme de conversió per obtenir el perdó dels pecats.

Complia el que hi ha escrit al llibre del profeta Isaïes: «Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí. S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, i el terreny escabros serà una vall, i tothom veurà la salvació de Déu.»

Consultori bíblic

Ignasi Ricart
Claretà i
biblista

A la nostra comunitat cristiana hi ha gent molt preparada i creiem que foren molt aptes per ser diaques. Qui eren segons el NT?

Diaca (I)

Del grec *diákonos*, «servent / servidor». En un sentit ampli, aquesta paraula del NT es tradueix per servidor o ministre. Però també designa una funció específica: quan Pau escriu als filipencs, es refereix als diaques com a aquells que exerceixen alguna funció en l'Església i, per tant, tenen responsabilitats: a Timoteu li precisa les qualitats dels diaques i les diaconesses (1Tm 3,8-13).

A poc a poc, en l'Església catòlica, el diaconat es converteix en una etapa prèvia al sacerdoci. Avui dia, es confereix a homes que poden estar casats i que accepten una missió: són diaques permanents. Diaca és una persona que en serveix una altra personalment i voluntàriament. Això distingeix el diaca de l'esclau, que es troba en relació de dependència o sotmetiment. El concepte s'usa 29 cops en el NT, mentre que només 5 en l'AT dels LXX. Aquesta tendència és encara més marcada si es considera el conjunt de termes derivats de l'arrel *diak-* al que pertanyen, a més del substantiu *diaca*, el verb *servir* (gr. *diakonéo*) i el substantiu *servei* (gr. *diakonia*). Aquest conjunt de termes derivats de l'arrel *diak-* expressa més que la idea veterotestamentària del servei, conforme a l'exemple del mateix Jesús. Ja que una de les formes com ell s'autodefineix és: «Jo sóc entre vosaltres com el qui serveix» (Lc 22,27; vegeu Mc 10,45; Mt 20,28). Aquest servei el relaciona ell, sobretot, amb el tema «estimar» i el manament de l'amor. A partir de la idea que té Jesús de si mateix, espera també dels seus seguidors una actitud de servei. Qui vulgui ser el primer, el dirigent, cal que sigui servidor o diaca de tothom (Mc 9,35 paral·lels). Jesús introdueix així en la seva comunitat un ordre nou i un nou *ethos* (= actitud ètica fonamental), que es diferenciï essencialment de les normes habituals de la seva època. A Jn 12,26 mostra, a més, que només se'l pot servir bo i seguint-lo: «Aquell qui vulgui servir-me, que em segueixi.» Perquè el lloc on Jesús està és també el lloc on està el seu servidor o diaca. Als seus servidors o diaques els fa una promesa quasi inimaginable: el Pare mateix els «honrarà».

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

La salvació de tota la humanitat s'anuncia en el desert

Després d'uns amplíssims prolegòmens (coneguts com Evangelí de la Infància), Lluc enceta pròpiament la seva *Demostració a Teòfil* situant en el temps —«L'any quinze del regnat...»— i en l'espai —Roma, Judea, Galilea...— els detentors tant del poder polític —Tiberi Cèsar, Ponç Pilat, Herodes, Felip i Lisànies— com del poder religiós —Anàs i Caifàs— perfectament subordinats els uns als altres, el moment històric en què «arribà un missatge de Déu a Joan, fill de Zacaries, en el desert», fora de l'abast dels uns i dels altres. Canviant els noms, obtindríem avui una piràmide semblant, on el missatge de Déu continua ressonant «en el desert». I és que el missatge més transcendental per a la història de la humanitat no s'anuncià en la Ciutat Santa ni en el Temple de Jerusalem, sinó «en el desert», el lloc per excel·lència on Jesús féu l'experiència de ser el Messies d'Israel. El desert fou el punt de partida del seu homònim Josuè/Jesús a partir del qual travessà el Jordà i conquerí la Terra promesa. Jesús reflexionarà a fons «en el desert» sobre la manera tan inesperada com s'havia de presentar a Israel. Joan n'és conscient i «anà per tota la regió circumdant del Jordà proclamant un baptisme de penediment per al perdó dels pecats». No es recolza en la Llei, la Constitució d'Israel, sinó «en el llibre dels oracles d'Isaïes, el profeta» per excel·lència, i el presenta com «Veu d'un que clama en el desert», subratllant de nou aquest indret inhòspit per a la imminent manifestació del Messies. El contingut del seu missatge: «Prepareu el camí del Senyor, rectifiqueu les vostres senderes», ressona de nou avui a les oïdes d'una societat esporuguida pel terrorisme. Tots i cadascun hem de rectificar les nostres senderes. Joan parlava de barrancades i turons, de terrenys tortuosos i escabrosos; avui parlem de corrupció, de violència i d'injustícies de tota mena. Joan, però, ens encoratja amb una visió optimista: «I veurà tota carn la salvació del Senyor.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIA I)

TEMPS D'ADVENT

(SALTERI: SETMANA 2)

DESEMBRE

6. DIUMENGE

Diumenge II d'Advent, *Morat*. Lectures: Baruc 5,1-9 / Salm 125 / Filipencs 1,4-6.8,11 / Lluc 3,1-6
SANTORAL: Asel·la, vg.; Carme Sallés, rel. i fund.; Fortià, mr.; Nicolau, b.; Pere Pasqual, b. i mr.

7. DILLUNS

Sant Ambròs (MO), *Blanc*. Lectures: Isaïes 35,1-10 / Salm 84 / Lluc 5,17-26
SANTORAL: Eutiquià, p. i mr.; Fara, ab.

8. DIMARTS

La Concepció Immaculada de Santa Maria Verge (S), *Blanc*. Lectures: Gènesi 3,9-15,20 / Salm 97 / Efesis 1,3-6,11-12 / Lluc 1,26-38
SANTORAL: Ester, reina; Eucari, b.; Romaric, ab.

9. DIMECRES

Fèria, *Morat*. Lectures: Isaïes 40,25-31 / Salm 102 / Mateu 11,28-30. O bé: *Sant Joan Dídac* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Leocàdia, vg. i mr.; Pere Fourier, prev. i fund.; Restitut, mr.; Valèria, vg. i mr.

10. DIJOUS

Fèria, *Morat*. Lectures: Isaïes 41,13-20 / Salm 144 / Mateu 11,11-15. O bé: *Santa Eulàlia de Mèrida* (ML), *Vermell*. Terrassa: Dedicació de la catedral (S), *Blanc*.
SANTORAL: Gregori III, p.; beat Jeroni de Sant Àngel, prev.; Júlia, vg. i mr.; Melquíades, p. i mr.; Trobat, mr.

11. DIVENDRES

Fèria, *Morat*. Lectures: Isaïes 48,17-19 / Salm 1 / Mateu 11,16-19
O bé: *Sant Damas I* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Daniel Estilita, monjo; Ida, vg.; Pau de Narbona, b.; Sabí, b.

12. DISSABTE

Fèria, *Morat*. Lectures: Siràcida 48,1-4.9-11 / Salm 19 / Lluc 17,10-13
SANTORAL: beat Joan Marinonio, prev.; Joana Francesca de Chantal, rel. i fund.; beat Jaume de Viterbo, b.; Sinesi, mr.

El sant

Per Eduard Brufau

Sant Pere Fourier

Al segle XVI diverses regions de França van veure com part de la població abandonava el catolicisme i es convertia al calvinisme. Al territori de la Lorena el fenomen va ser especialment fort a causa de la deixadesa de l'Església catòlica pel que fa a la predicació.

Sant Pere Fourier (1565-1640) va ajudar a revertir la situació. Aquest canonge agustinià, destinat a la parròquia rural de Mattaincourt, va renovar la vida espiritual amb prèdiques profundes i edificants, va obrir un banc per als pobres i va aconseguir que molts calvinistes tornessin a la fe catòlica. A més, per tal de formar bé en la fe les noves generacions, Pere Fourier va fundar la congregació de les Canongesses de Sant Agustí i la dels Canonges Regulars del Salvador, totes dues dedicades a l'educació. També va ajudar a reformar l'orde agustinià. La seva fidelitat al Papa va ser exemplar, fins al punt que durant la Guerra dels Trenta anys, quan el rei de França li va fer jurar fidelitat, ell s'hi va negar i va haver de fugir a l'exili, on va viure fins a la seva mort. Va ser canonitzat el 1897 per Lleó XIII.

Paraules i accions

Quan a vegades hem d'explicar a la catequesi als infants o joves què és una celebració sacramental, recorrem a categories que són un xic difícils de comprendre per a les seves mentalitats. Emprem un llenguatge o massa casolà i poc precís o massa abstracte i doctrinalment molt dens, de tal manera que no aconseguim suscitar aquell entusiasme que, al nostre parer de cristians adults, hauria de ser natural en un tema tan important, tan vital, per a la vida de fe. La dificultat, doncs, no és pas en la pregunta —formulada a voltes maldestrament, com és natural— sinó en una resposta no prou ajustada.

I, vet aquí, que el Catecisme ens dóna una nova lliçó. Hi llegim: «Una celebració sacramental és un encontre dels fills de Déu amb el seu Pare, en el Crist i l'Esperit Sant, i aquest encontre s'expressa com un diàleg, a través d'accions i de paraules» (1.153).

És molt suggeridor que hom parli aquí «d'encontre». I molt natural, perquè quan celebrem la sagrada litúrgia no estem pas en una aula tractant qüestions teòriques, sinó relacionant-nos amb Aquell que és el Vivent, Déu mateix en la

seva Trinitat de persones. Essent així, què hi ha, doncs, de més natural que, entre persones, es parli de trobada? Des d'aquesta perspectiva ja estem ensenyant quelcom fonamental: la fe no és una realitat conceptual, sinó experiencial, que afecta tota la persona en relació amb el qui és la font de la nostra vida i el que fa possible que, aquesta, no sigui un impuls absurd cap al no-res. I aquest encontre és un diàleg entre els fills de Déu, en fraternitat concreta; i no pas entre nosaltres sols, com si es tractés d'un aplec d'orfes, sinó amb el nostre Pare, en el Crist, de qui som membres des del nostre baptisme, i l'Esperit Sant, que ens comunica tot el que és propi dels fills.

En tota celebració sacramental la paraula eterna del Pare (*logos*) passa entre nosaltres (*día*) des de l'escolta i la proclamació, «a través de paraules i accions», donat que també aquestes accions simbòliques —rituals— són elles mateixes un llenguatge, si bé és necessari que la paraula de

Déu i la resposta de fe les agombolin i vivifiquin, per tal que —com una llavor caiguda en terra bona— donin fruit en la vida de les persones humanes.

Afavorir, doncs, tot el que implica aquest diàleg és benèfic per a l'autenticitat de la celebració litúrgica: la dignitat del llibre de la paraula de Déu, els gestos de veneració al seu voltant, l'ambó des d'on és proclamada, la seva lectura ben clara, l'homília del ministre ordenat i les respostes de l'assemblea.

Tot ha d'estar ben ajustat a les coses santes significades, no pas per una mera pruija estètica o un gaudi d'emoció superficial, sinó perquè l'Esperit Sant «per mitjà dels sacraments, realitza també les "meravelles" de Déu anunciades per la Paraula: fa present i comunica l'obra del Pare acomplerta pel Fill predilecte» (Catecisme 1.155). En efecte, en aquest encontre que és tota celebració sacramental som testimonis i beneficiaris no solament del que Déu ha dit, sinó també del que ha fet per nosaltres en el Crist, renovant-ho, constantment, per l'acció santificadora de l'Esperit.

Jaume González Padrós

Director de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona

Barcelona

Pacte d'estat per solucionar la xacra de l'atur

El cardenal diu que l'administració pública hauria de ser més sensible a les necessitats socials

Joan Andreu Parra
Barcelona

Càritas proposa una vegada més que els partits polítics, patronals i sindicats seguïn en una taula per signar un pacte d'estat que permeti cercar solucions a l'atur. «El nombre tan elevat de persones sense feina és un problema gravíssim, una qüestió d'estat», va assegurar el cardenal Martínez Sistach en la presentació de la primera memòria social de les Càritas diocesanes de Catalunya corresponent al 2014.

Càritas Catalunya, que atén gairebé 600.000 persones, considera que la manca de feina és a l'arrel dels problemes que observen. Per això reclama un pacte que mostri a la ciutadania que els agents socials i els partits «es prenen seriosament la qüestió de l'atur». En aquest sentit, Martínez Sistach va recordar que els resultats de les darreres eleccions evidencien «un vot de càstig: la gent està cansada i té la sensació que els partits no estan per allò important».

Martínez Sistach va puntualitzar que des de Càritas «ajudem les persones necessitades, però la primera responsabilitat és de l'administració pública». Per això va posar distància davant les retallades demanant que «s'intensifiquin els programes de benestar social de les administracions públiques, amb els controls que calguin».

El panorama que dibuixa Càritas és devastador: la pobresa afecta un 26% de la població catalana el 2014 (un 24% el 2013) i és cada cop «més profunda i intensiva, perquè les necessitats van creixent i són més intenses; més extensiva, perquè abasta més persones; i més autòctona, perquè això no és només una qüestió que afecti les persones immigrades, sinó també els nascuts aquí», va afirmar el cardenal Sistach.

L'exhortació *Evangelii gaudium* del papa Francesc va ser citada i el cardenal Sistach va concloure que «cal afrontar la pobresa amb propostes reals i combatre les grans desigualtats entre rics i pobres», recordant com per primer cop l'1% de la població mundial està acapa-

Agustí Codinach

Carme Borbonès, cardenal Martínez Sistach i Agustí Adell.

rant el 50% de la riquesa: «Aquest no és el pla de Déu que ha creat l'univers.»

La propera conferència de l'ONU sobre el canvi climàtic de París (COP21) també va ser-hi ben present: «És una cimera que té molta importància, hi ha una relació entre ecologia i pobresa present a la *Laudato Si*. Per exemple, l'accés i l'ús de l'aigua afecta fonamentalment els pobres. És moment de no fer prevaldre els interessos nacionals, sinó el bé comú de la natura i de tot l'univers.»

41 M€ invertits en programes

Necessitats bàsiques, inserció sociolaboral-economia social i acollida i acompanyament són els tres programes que s'emporten el 62% de la despesa realitzada per Càritas d'un total de gairebé 41 milions d'euros durant el 2014 i també són els programes que s'intensificaran durant aquest any i els propers.

Tots aquests programes són impulsats per les deu Càritas diocesanes

CARDENAL MARTÍNEZ SISTACH
«La gent està cansada i té la sensació que els partits no estan per allò important»

CARME BORBONÈS
«La pobresa infantil augmenta i ens preocupa molt»

de Catalunya en coordinació amb Càritas Catalunya, en la qual el cardenal Martínez Sistach actua com a responsable episcopal. És destacable el nombre de llocs on es porten a terme aquests programes: 1.488 repartits per

la geografia catalana. Realitzats amb la participació de gairebé 500 professionals i més d'11.500 voluntaris que «hi posen hores, afecte, amor i diners. Gràcies a Déu hi ha molta solidaritat i molta bondat en el cor de les persones. Aquí també Déu hi treballa», va subratllar Sistach.

Els directors de les Càritas diocesanes van confirmar que es manté el nombre de persones ateses; en particular, Salvador Busquets, director de Càritas Barcelona, va dir que el primer semestre de 2015 han atès 23.000 persones, les mateixes que en el mateix període de 2014. «Això vol dir que la millora dels indicadors macroeconòmics no arriba a les famílies.»

El programa de família i infància és el quart en recursos. «La pobresa infantil està augmentant i ens preocupa molt, per això mantenim els programes de suport de beques menjador», va assegurar Carme Borbonès, presidenta de Càritas Catalunya. També van destacar el fet que hi ha un 14% de persones amb feina que no poden sortir de la pobresa i van preguntar-se «quin model de societat volem?».

Pel que fa als ingressos, Càritas lamenta que hi hagi hagut retallades de subvencions i ajuts públics i explica que els seus ingressos tenen una proporció del 24% provinent de l'administració pública i el 76% de les aportacions privades. També van explicar que, encara que es consolidi la recuperació econòmica, serà molt difícil reincorporar al mercat laboral els treballadors de més de 45 anys i no és lícit condemnar-los a una renda mínima. La proposta que fan a les administracions és que creïn llocs de treball protegits, que estalviarien subsidis, però que haurien d'estar «fora de la dinàmica de competitivitat del sistema vigent».

Podeu consultar la memòria a l'enllaç <http://bit.ly/1HprSqt>.

Sorteig de la rifa de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

El dilluns 30 de novembre va tenir lloc a la seu de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel el sorteig de la rifa 2015 de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana. El sorteig es va fer davant notari.

1r premi: **6153**

2n premi: **6879**

3r premi: **6251**

Premi especial per al talonari núm. **024**

Barcelona

«Hem de passar de la caritat a la justícia»

Emili Ferrando, membre de l'Equip de Pastoral Obrera de Badalona

Joan Andreu Parra

El novembre de 1994 la Conferència Episcopal Espanyola va elaborar el document *La Pastoral Obrera de tota l'Església*. Al caliu d'aquesta declaració, l'any següent neix l'Equip de Pastoral Obrera de Badalona, amb caràcter arxiprestal i recolzat pel bisbe Joan Carrera. Acaben de complir, doncs, vint anys de presència parroquial i cívica i han volgut recollir la memòria del que s'ha fet (més de 200 actes culturals i formatius) i els reptes que afronten al llibre *20 anys de compromís obrer i espiritualitat cristiana*. Emili Ferrando, militant de la GOAC (Germandat Obrera d'Acció Catòlica), historiador i professor ja retirat, va ser un dels fundadors de l'EPO de Badalona i és coautor d'aquest llibre on s'afirma «que algun dia la història i també el conjunt de l'Església reconeixerà que els moviments apostòlics han fet una funció extraordinària de "pont" desactivant molts prejudicis vers l'Església i moltes actituds "anti"».

Què ha quedat després d'aquests vint anys de feina de l'EPO?

A vegades tenim la sensació que no fem res i només Déu sap el que queda. Estic segur que moltes persones han quedat tocades per l'assistència als actes de l'EPO. Un exemple és la regidora de Badalona, Fàtima Taleb, que va dir: «Vaig començar a comprometre'm en les qüestions socials a partir de les xerrades de l'EPO.» La Fàtima professa una altra religió i això em va alegrar moltíssim. Aquests darrers anys hem fet un curs pel compromís social i un altre sobre Jesús de Natzaret. Són cursos llargs i la gent que ha vingut ha quedat molt contenta. Queda una presència eclesial amorosa des de la classe obrera de Badalona. Als actes que hem fet han vingut sindicalistes i partits polítics, hem estat a les associacions de veïns, entitats cíviques... amb les quals hem fet alguna acció conjunta com ha estat la recuperació d'una escultura que recordava les obreres de la tèxtil Haissa que van morir en un accident laboral. També hem fet una tasca de contacte amb altres religions i amb gent no creient.

Hi ha incomprensió per part d'algunes parròquies, rectors i fidels?

Quan vam constituir l'EPO volíem que la pastoral obrera fos de tota l'Església, ho portàvem a la sang. Amb els anys hem vist que moltes parròquies no ho valoraven o no hi eren tan sensibles, tot i que és normal i ho vivim des d'una postura positiva i amb agraïment. Tot el que hem promogut ho hem intentat fer en sintonia amb l'arxiprestat, amb la Delegació diocesana de Pastoral Obrera, amb la gent de parròquies. Estem molt agraïts al bisbe Carrera, que ens va ajudar a entrar a moltes parròquies. Quan va morir ens vam quedar una mica orfes.

Emili Ferrando, mostra el llibre.

És destacable la funció que feu de preservar la memòria històrica del moviment obrer. Què feu en aquest sentit?

Si volem evangelitzar el món obrer hem de partir i conèixer la seva història, cultura, generositat, valors... A la classe obrera hi ha valors plenament evangèlics i hem de partir d'aquí, no fer res de postís. Els darrers cinc anys hem fet 29 itineraris de moviment obrer visitant la ciutat de Badalona, la majoria amb gent jove d'instituts, també sindicalistes i professors. També, pel Primer de Maig sempre fem una xerrada sobre la història obrera.

Expliqueu que l'EPO és més un espai comunitari que no un àmbit doctrinari. És una bona eina per arribar a les «fronteres» que reclama el papa Francesc?

A la classe obrera hi ha valors plenament evangèlics i hem de partir d'aquí, no fer res de postís

Als actes que convoquem vénen unes 25/30 persones. Són cristians i també gent no creient. Apliquem la metodologia de la revisió de vida orientada a l'acció i també fem recessos orientats a la interiorització cristiana. Sempre hem intentat conrear l'amistat i l'afecte, incorporant la celebració eucarística, la pregària, el berenar, trobant espais per compartir. Això atrau la gent no creient. No entenem l'evangelització en clau de conquesta sinó de compartir vida i compartir sentiments.

Defenseu que l'evangelització en el món del treball es fa amb un compromís per la justícia i participant en la política, el sindicalisme, els nous moviments socials... En canvi, alguns diuen que els cristians no s'hi han de ficar. Què els diríeu?

La política és un aspecte importantíssim de l'EPO que hem tractat sovint en temps d'eleccions. Volem recuperar el sentit de la política com a preocupació pel bé comú, ben present a la Doctrina Social de l'Església que molts cristians desconeixen. A la política ens juguem els grans problemes de la humanitat i aquí és on s'han de resoldre. Un objectiu és augmentar la consciència social dels cristians: passar de fer obres de caritat a lluitar per la justícia, sense deixar de fer les obres de caritat. D'actuar sobre les conseqüències a fer-ho sobre les causes, passar d'una mentalitat infantil a una d'adult. Els cristians hem d'estar a la perifèria, amb els exclosos, però també al centre, on es juga el futur de la humanitat, la política.

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

Obertura de l'Any Ramon Llull

La celebració va tenir lloc a la basílica de Sant Francesc de Palma

Jordi Savall, al mig, va crear un espectacle de música medieval.

Solemne eucaristia a la basílica de Sant Francesc.

Cristina Sànchez
Palma

Set bisbes participaren en l'acte d'obertura de l'Any dedicat a commemorar el 700 aniversari de la mort de Ramon Llull. Una desfilada festiva, una eucaristia solemne i un concert varen donar el sus a l'Any Ramon Llull a la diòcesi aquest 27 de novembre.

Des de la plaça Major de Ciutat —lloc on, segons la tradició, va néixer el Doctor Il·luminat— va partir una comitiva cap a la basílica de Sant Francesc. Xeremiers, confreres de Palma, bisbes, sacerdots i poble feel van formar part de la desfilada. El bisbe de Mallorca es va dirigir als presents per animar-los a celebrar amb joia els actes: «Un poble que sap honorar els seus avantpassats és un poble que té futur.» Arribats a la basílica de Sant Francesc, els bisbes assistents es dirigiren al sepulcre del beat Ramon Llull, dipositaren una corona de flors i van encendre un ciri.

El papa Francesc ha concedit que aquest any lul·lià sigui també any jubilar, coincidint amb el de la misericòrdia. Així, s'ha volgut començar aquest any al lloc on va néixer el beat per anar festivament cap a la basílica de Sant Francesc, on reposen les seves despulles. A les 18.30 h va tenir lloc

«Un poble que sap honorar els avantpassats és un poble que té futur»

l'Eucaristia presidida pel secretari per la Congregació per la Doctrina de la Fe, Mons. Lluís Francesc Ladària. L'Eucaristia comptà amb la participació de més de 80 cantaires de Sant Francesc i desenes de sacerdots.

Acabada la celebració, el temple es va omplir de música medieval a càrrec del Mestre Jordi Savall, l'orquestra Hespèrion XXI i la Capella Reial de Catalunya: sirventès, planys i danses profanes de trobadors, *trouvères* i joglars van ser l'homenatge musical de Savall a l'efemèride. Sota el títol *Temps de conquestes, de diàleg i de conhort*, es pogueren escoltar les músiques religioses i espirituals més representatives del moment, totes elles acompanyades amb les músiques orientals d'origen àrab o jueu que ens recordaren, amb la seva emoció i bellesa, els moments més importants de la vida de Ramon Llull, els seus viatges i els fets històrics més rellevants de la seva època.

Baixa't l'App de Càritas "Punt rere Punt" i fes el teu donatiu a partir d'1 €

A més, com cada any, Lunet Solidari també destinarà l'import de tots els seus regals de Nadal a Càritas, per ajudar a tots aquells que necessiten ajuda. Ara ja tens totes les peces per gaudir amb LUNET d'un Nadal solidari. Bones festes!

En col·laboració amb

Netejant, posem tots els sentits

www.lunet.es · 902 010 977 · comercial@lunet.es

La vida

Amb Silvia Cópulo
De dilluns a divendres, de 12 a 14 h

Catalunya vespre

Amb Kilian Sebrà i Òscar Fernández
De dilluns a divendres, de 19 a 22 h

Tot gira

Amb David Clupés
Dissabtes de 17 a 23 h
i diumenges de 16 a 23 h

El club de la mitjanit

Amb Francesc Garriga
Cada dia, de 23 a 1 h

Catalunya Ràdio viu amb tu

El matí de Catalunya Ràdio

Amb Mònica Terribas
De dilluns a divendres, de 6 a 12 h

El suplement

Amb Ricard Ustrell
Dissabtes i diumenges, de 8 a 14 h

La tribu de Catalunya Ràdio

Amb Xavi Rosiñol
De dilluns a divendres, de 16 a 19 h

L'oracle

Amb Xavi Freixes
De dilluns a divendres, de 15 a 16 h

Les mil i una nits de Maria de la Pau Janer

Amb Maria de la Pau Janer
De dilluns a divendres, de 22 a 23 h

CATALUNYA
RÀDIO

LA RÀDIO NACIONAL DE CATALUNYA

f YouTube Catradio.cat

Corporació Catalana
de Mitjans Audiovisuals, SA

«L'islam d'avui és de presència i assentament»

Mohammed Halhoul és portaveu de la federació del Consell Islàmic de Catalunya

Lucia Montobbio

Què suposa per a tu ser musulmà?

Abans de tot per a mi l'islam és una creença, després significa una conducta on s'uneix la fe amb la pràctica personal i la dimensió comunitària: el contacte amb l'altre. Si parlem de la dimensió personal, tenim com a base la declaració de fe en un Déu únic segons el profeta Mohammed —que en pau descansi—. Les altres pràctiques religioses que vertebraven la vida d'un musulmà fidel són la pregària, el dejuni en el temps de Ramadà, el donar almoïna, i la peregrinació a llocs sagrats: la Meca i Medina. A part d'això, queda tota la vivència diària de la persona musulmana. Tenim en el profeta un exemple a seguir a la nostra vida diària, en l'esfera familiar, amics i societat en general.

Quina trajectòria tenen les comunitats musulmanes a Catalunya?

Si fem referència al seu origen, el trobaríem en la història passada que l'islam té amb el territori català, i a la realitat migratòria actual. Catalunya és considerada la principal comunitat autònoma on estan assentats musulmans fidels, i supera en nombre Ceuta i Melilla. Això és conseqüència dels nous immigrants i del reagrupament familiar de musulmans que porten temps al territori. Hi ha 170 i escaig centres de culte musulmans arreu de Catalunya. L'islam d'avui és un islam de presència i assentament, això s'ha de tenir en compte des del món de l'administració, i el de la gestió social i comunitària.

Com neix el Consell Islàmic?

Nosaltres com a Consell Islàmic apareixem per donar resposta al creixement de la comunitat musulmana al nostre país i poder canalitzar de manera correcta les seves necessitats socials, culturals i religioses. La base demana oratoris, centres de culte, associacions culturals musulmanes, petits centres de formació, associacions de dones o joves, una unificació de criteris per donar resposta a realitats com el terrorisme o altres neguits, i vetllar pel personal religiós que gestiona els centres de culte. Una altra funció igual d'important és la de donar a conèixer la realitat musulmana a Catalunya.

Ho fem amb congressos, conferències, festes el carrer, una atenció diària als nostres centres de culte, o comunicant-nos a través de les xarxes socials, pàgines web... Qualsevol activitat que ens ajudi a contribuir a una convivència tranquil·la i pausada. La nostra religió ens aconsella que donem una imatge de pau, entesa i diàleg.

Quines sinergies hi ha entre religions a Catalunya?

Sense cap dubte, la mostra principal de la unió de totes les religions és la justícia. En el treball per la pau, per una presència en territoris on hi ha una aconfessionalitat, una laïcitat, una separació d'estat i religió, la qüestió principal que es posa sobre la taula és el diàleg. Un diàleg entre teòlegs que busquin unions o comunions en els textos sagrats; i un diàleg entre els fidels de base que trobin resposta als seus neguits des de la religió. Aquesta escolta mútua arribarà a pactes que eliminaran injustícies, i aconseguiran pau i convivència.

Quins són els reptes futurs?

Hem de ser conscients que l'islam comença a formar part activa de la societat catalana, com diu el sociòleg Jordi Moreres, i no podem obviar-ho. La societat catalana, les institucions catalanes, ha d'estar donant tot el suport necessari a aquesta presència mitjançant la fluïdesa d'una relació institucional amb els musulmans. I és mitjançant aquesta fluïdesa que podem arribar a resoldre les peticions i demandes de les comunitats musulmanes, i de la societat en general.

A què ens referim quan diem...?

Lèxic propi que ens apropa a les religions

Mantra (budisme) Síl·laba o seqüència de síl·labes que desperten i expressen determinades forces còsmiques i aspectes del Budha. En el budisme Vajrayana, el mantra és un mitjà per protegir la ment i de vegades s'hi afegeixen determinats moviments corporals. Altres escoles budistes també l'utilitzen com a forma de meditació en la seva repetició.

Alcorà (islam) Prové de l'àrab *al quran*, que vol dir «recitació». És el llibre sagrat de l'islam. Recull totes les revelacions de Déu, dictades per l'arcàngel Gabriel al profeta Muhammad. El profeta Muhammad les va revelar durant 23 anys als seus deixebles. Està compost per 114 sures o capítols, i cada un està subdividit per versets o aleies (un total de 6.236 versos). A l'Alcorà trobem molts personatges que apareixen en llibres sagrats del judaisme i del cristianisme com són Adam, Noè, Abraham, Moisès, Jesús de Natzaret i Joan Baptista, anomenats profetes islàmics.

Protestant o evangèlic (cristianisme) Aquests dos mots són sinònims. Relatiu o pertanyent a les diferents denominacions protestants que basen la seva doctrina en els escrits bíblics i evangèlics. Els evangelistes són els que van escriure els Evangelis (Marc, Lluc, Mateu i Joan) i, per tant, no és el terme correcte per anomenar els creients de la comunitat evangèlica.

PERSONATGES HISTÒRICS

Nahmànides-Ramban

Nahmànides-Ramban va néixer el 1194 a Catalunya. Va créixer i va estudiar a Girona i va morir a Israel cap al 1270. Jurista, metge, poeta i cabalista, és considerat la major autoritat rabínica de la seva època.

Nahmànides va estudiar medicina i filosofia. Durant la seva adolescència va començar a tenir una reputació com a savi erudit jueu. Als 16 anys va començar els seus escrits sobre la llei jueva, i en la seva *Miljamot Hashem* (*Guerres del Senyor*) va defensar les decisions d'Alfasi contra les crítiques de Zerachiah ha-Levi de Girona. Aquests escrits revelen una tendència conser-

vadora que distingeix les seves obres posteriors —un respecte sense límits per les autoritats anteriors.

Cal dir que Judà ben Yakar, conegut rabí de Provença, va ser mestre seu.

Nahmànides era de caràcter conservador i veia perills en la filosofia, si bé va tractar de pacificar les parts en litigi i intervenir així en la controvèrsia sobre Maimònides.

Va tractar estretament amb Jaume I, representant el judaisme de la Corona d'Aragó davant el monarca; a la cort se'l coneixia amb el nom de Bonastruc de Porta (Saporta). Anys més tard se'l va obligar a intervenir en la disputa de

Barcelona, el 1263, enfront del convers Pau Cristià.

El 1264 va ser nomenat rabí major de Catalunya i va marxar a Palestina al 1267, on va morir tres anys més tard.

Nahmànides és un dels exegetes cabalístics més coneguts i els seus comentaris bíblics figuren entre els clàssics del judaisme. Com a dada curiosa, cal dir que des del 1997, existeix a Girona l'Institut d'Estudis Nahmànides amb l'objectiu de recuperar, estudiar i difondre la història de la comunitat jueva de Girona. L'objectiu de l'Institut és concreta en la recerca i formació i es complementa amb la biblioteca especialitzada de lliure accés i consulta. L'Institut treballa en dues grans línies: la formació i la difusió.

Recuperar el patrimoni cultural d'un poble

Actuació del grup bolivià Ensamble Moxos a Barcelona

Miquel Àngel Codina
Barcelona

El divendres 4 de desembre té lloc al saló d'actes del Col·legi Jesuïtes Sarrià-Sant Ignasi de Barcelona, centre de formació de la Companyia de Jesús que pertany a la xarxa d'escoles de Jesuïtes Educació, un concert del grup Ensamble Moxos, de l'escola de música de San Ignacio de Moxos, que esponsoritza l'Associació d'Antics Alumnes de Sant Ignasi.

«Moxos és una província de Bolívia, amb una extensió una mica més gran que Catalunya. Té una població de 12.000 habitants, que és Sant Ignacio de Moxos. Després hi ha llogarets, uns 152, que es troben disseminats. Es tracta d'una de les zones menys densament poblades del planeta. Porta el nom de San Ignacio per la presència dels jesuïtes a la zona fa 250 anys», explica Miquel Gallés, professor del Col·legi Jesuïtes Sarrià-Sant Ignasi i responsable del Projecte Bolívia.

Una sèrie de diverses circumstàncies —la participació de les germanes Ursulines, la ruta Quetzal, promoguda pel reporter Miguel de la Quadra-Salcedo...— va fer possible la creació d'aquesta escola de música, el que Miquel Gallés anomena «la història d'un miracle».

«El poble va recuperar el patrimoni musical i cultural de la zona, concretament partitures que s'havien anat reproduint al llarg de generacions a les comunitats, fins i tot sense saber què estaven copiant. Així mateix, continuaven elaborant, de manera artesanal, instruments musicals sense que hi hagués gaire gent que sabés tocar-los. Ho feien per inèrcia», comenta Gallés. I afegeix: «Fa disset o divuit anys, amb aquestes partitures, instruments i músiques, es va posar en marxa una embrionària escola de música per tal de donar oportunitats socials als infants i joves de les comunitats.»

Gira per Europa

Ensamble Moxos està constituït per un conjunt de vint persones; el més jove té 13 anys i els més grans s'acosten ja als 30. «D'una banda, interpreten la música barroca missional pròpia de les reduccions, que van portar els jesuïtes des d'Europa; de l'altra, la música ancestral dels seus avantpassats, caracteritzada per uns aguts espectaculars», assenyala el professor. Actualment estan fent una gira de dos mesos i mig per tot Europa, amb uns seixanta concerts.

Fa dos anys van actuar a la seu de la Unesco, amb motiu que l'any anterior les festes de San Ignacio de Moxos, que se celebren a finals de juliol i en les quals ells són una part molt important, s'havien declarat Patrimoni Immaterial de la Humanitat. «Tot i que l'entrada al concert és gratuïta —informa Miquel Gallés—, el grup fa la gira per poder recaptar diners que els permeti continuar amb l'escola de música. Necessiten que algú

Actuació del grup Ensamble Moxos.

Jocs amb els infants de San Ignacio de Moxos.

esponsoritzi els seus concerts i al final de l'actuació posen a la venda un CD. És una manera de finançar-se.»

Camp de treball

Miquel Gallés recorda com va entrar en contacte amb el grup Ensamble Moxos. «Des de fa setze anys, durant el mes de juliol, unes vint persones (alumnes, exalumnes, professors...) del Col·legi Jesuïtes Sarrià-Sant Ignasi fem un camp de treball a l'Amazònia boliviana, que correspon a la parròquia de San Ignacio de Moxos. Ja fa trenta anys que treballo a l'escola. Era responsable de formació humana. M'encarregava d'organitzar excursions i en un moment determinat em van proposar de desenvolupar el projecte d'un camp de treball en un país en via de desenvolupament. El primer any

vam anar a Guatemala, els tres següents a l'Equador i des d'aleshores fa onze anys que anem a Bolívia», afirma Gallés.

Segons el responsable del Projecte Bolívia, «l'objectiu és donar una oportunitat a la gent d'aquí de descobrir la realitat d'allà. Ho fem a través de la convivència, des d'una disposició de servei. Anem a uns llocs on no hi ha aigua, ni llum, telefonia, clavegueram, serveis sanitaris, mercat...».

«En aquestes condicions, cada dia al matí dediquem tres o quatre hores a fer feines per la comunitat, per a la comunitat i amb la comunitat. Són tasques de tipus físic, en les quals no som especialment competents: fer teulades, portar fusta i fulles de la selva,

cavar rases... I a la tarda ens dediquem a fer allò en què som competents i que ens permet assolir el nostre propòsit, que és conèixer, i des de la convivència fer-ne una descoberta. Durant unes tres hores fem animació amb els nombrosos infants (més de trenta) de la comunitat, a través de tallers, jocs, esports...», comenta Gallés.

«És una experiència de contrast cultural —observa Gallés— que ens enriqueix a tots. Fem camí plegats des de fa onze anys. La nostra experiència no és essencialment espiritual en el sentit religiós; es tracta més aviat de formació humana. Ara bé, també disposem d'oportunitats per gaudir d'experiències religioses. Per exemple, enguany, dos jesuïtes que estaven de missió per la zona van celebrar una eucaristia amb motiu de la festa de la comunitat.»

Interpreten música barroca missional pròpia de les reduccions, que van portar els jesuïtes des d'Europa, i música ancestral dels seus avantpassats

«Cal obrir el camí de la bellesa cap a la transcendència»

Xavier Timoneda, editor del nou projecte de Religió per a Secundària d'Edebé

Samuel Gutiérrez

Josep Minguell ha executat en els darrers deu anys una sèrie de murals al fresc de temàtica religiosa a l'església parroquial de Santa Maria de l'Alba, a Tàrraga. Xavier Timoneda va pensar que aquesta obra pictòrica podria fer reflexionar als estudiants d'ESO sobre l'espiritualitat i va decidir fer un CD didàctic.

Com va sorgir el projecte de fer un material digital interactiu sobre les pintures de Santa Maria de l'Alba?

A l'editorial Edebé sempre hem donat importància als aspectes artístics en els materials de Religió, així com també al cinema amb la Setmana de Cinema Espiritual. El pintor Josep Minguell acabava d'inaugurar la darrera part de la seva obra a l'església de Santa Maria de l'Alba, a Tàrraga. Hi vam contactar, també ens vam posar en contacte amb la parròquia i amb el bisbat de Solsona. Aleshores vam començar la tasca de veure com ho podem fer accessible al nombre més gran possible d'alumnes i com podem ajudar els professors a treballar-ho. El resultat ha estat un CD que repartim a tots els alumnes d'ESO que fan servir els nostres llibres. Les pintures són d'una gran lluminositat i majestuositat, però alhora és fàcil descobrir-hi unes tries iconogràfiques que remarquen allò que és essencial. És un llenguatge pictòric carregat de símbols i sobretot de bellesa.

Què pot aportar l'obra pictòrica de Josep Minguell als alumnes de Religió a l'ESO?

L'obra de Minguell a l'església de

Xavier Timoneda.

Tàrraga és un resum de la història de la salvació, des dels relats de la Creació del Gènesi fins a la resurrecció de Jesús. Creiem que és bo que els alumnes trobin expressat en un llenguatge visual, simbòlic i molt actual tot allò que llegeixen en els textos. Ens consta que el pintor es va assessorar amb biblistes i teòlegs i que va fer molta feina de

Una de les voltes pintades per Josep Minguell.

recerca per veure com s'havien representat aquelles escenes al llarg de la història de l'art. El CD incorpora també imatges de pintures, escultures o els mosaics que ell mateix reconeix que més l'han influït en les seves tries iconogràfiques i simbòliques. Al capdavant, posant a l'abast dels adolescents una obra artística de temàtica religiosa, no

fem res més que el que sempre ha fet l'Església: obrir el camí de la bellesa cap a la transcendència, que és una de les vies que més toquen el cor de totes les persones a l'hora d'acostar-se a Déu.

Com s'ha dut a terme el procés d'elaboració d'aquest material?

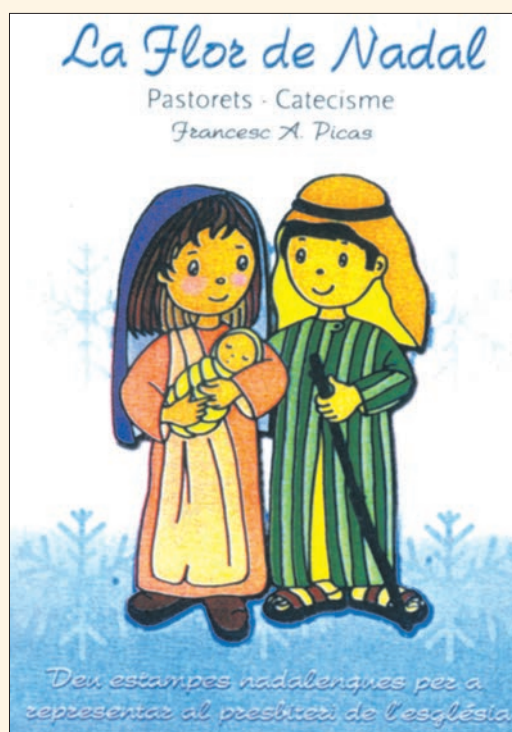
Vam organitzar una llarga sessió fotogràfica a Santa Maria de l'Alba, amb presència del pintor i del rector de Tàrraga. De tot aquest material se'n va fer una tria, s'hi van afegir els textos bíblics escrits, les gravacions, les imatges relacionades, alguns

comentaris del pintor, es van triar ampliacions de detall de les imatges, es va preparar una altra edició en castellà... El resultat és un CD en què l'alumne pot anar triant les escenes i els seus detalls, pot llegir en pantalla o sentir en àudio els textos bíblics, pot triar ampliacions de detalls i relacionar-hi també fragments bíblics... Hem fet el possible perquè els adolescents arribin a copsar l'actualitat i la profunditat dels relats bíblics a través de l'obra d'un pintor contemporani. En els llibres de Religió d'aquests cursos també s'hi fa referència i s'inclouen activitats de comprensió de les pintures i dels relats. A més, el professor disposa d'un material per ajudar a treballar el CD més en clau d'interiorització, no en clau acadèmica. Hem d'ajudar al coneixement del nostre patrimoni religiós, sobretot del contemporani.

Acostumats els joves d'avui als impactes audiovisuals constants, com aconseguireu captar la seva atenció?

Hem constatat ja en altres ocasions que els diversos gèneres artístics, des de la pintura fins al cinema, fan el seu efecte sobre els joves molt més del que ens pensem, sempre que els presentem d'una manera acurada i digna. Confiam que com a mínim aquest CD no tan sols facilitarà l'acostament als relats bíblics i a l'art religiós, sinó que també arribarà al cap i al cor dels alumnes, que en el fons són sensibles a la bellesa, a la bondat, a la senzillesa, als relats ben explicats i a les imatges carregades de significat.

PASTORETS-CATECISME

Francesc A. Picas

Deu estampes nadalenques teatrals-musicals, per representar nois i noies del Catecisme, amb col·laboració del cor parroquial. Representables al presbiteri de l'església. També en un petit teatre o en un local parroquial o escola.

RESUM DELS QUADRES: Creació del món - Maria, mare de Jesús - La família de Natzaret - L'edecte d'empadronament - Els pastors de Betlem - La tradició nadalenca del tió - La missa del Gall - Nadal i la pau al món - El pessebre familiar - Adoració dels pastors, dels àngels i dels cristians d'avui.

Al llibre figuren les cançons i la música
El trobareu a les llibreries i a la llibreria Balmes, c/ Duran i Bas, 11
Tel. 933 179 443 Barcelona
Promotor: PIVESA, apartat 21 - 17700 La Jonquera
Tel. 972 554 117

Estrenats a la parròquia de Santa Maria de la Jonquera, el Nadal del 2013

TEATRE NADALENC AL SERVEI DEL CATECISME

Un fascinant viatge en el temps

El Museu Episcopal de Vic acull la mostra «Viatjar a l'edat mitjana»

Redacció

Vic / Fotos: MEV

El Museu Episcopal de Vic proposa, fins al proper 14 de febrer, un viatge en l'espai i el temps per mostrar al visitant com era la mobilitat en el món medieval i com ha evolucionat el concepte de viatge, ara que el turisme és un dels principals sectors econòmics mundials. L'exposició *Viatjar a l'edat mitjana* fa visible una temàtica molt estudiada pels especialistes, però difícil de visualitzar per les poques traces que ha deixat.

Viatjar a l'edat mitjana dona a conèixer els viatges reals i imaginaris medievals i aplega un centenar d'objectes, procedents d'una dotzena de museus catalans i de la resta d'Europa, alguns dels quals van acompanyar viatgers que es movien pel món amb motivacions molt diferents. El comerciant, el pelegrí, el noble o l'artista són alguns dels perfils de viatgers medievals que queden reflectits en la mostra.

L'exposició acosta pedagògicament i emocionalment el viatge de l'edat mitjana i ho fa amb una sèrie de testimonis materials i gràfics que ajuden a reconstruir i comprendre com ha canviat el concepte de viatge. Unes sabates de pota d'ós, un astrolabi per mesurar l'altura del sol, selles de muntar de luxe per exhibir estatus social o les petxines i insígnies de pelegrí complementen una selecció d'obres d'art que il·lustren com era un desplaçament en aquest període.

Aquesta ambiciosa producció del MEV, organitzada conjuntament amb el Museu de Cluny-Museu Nacional de l'Edat Mitjana de París (França), el Museu Nacional del Bargello de Florència (Itàlia) i el Museu Schnütgen de Colònia (Alemanya), neix d'un projecte de la Xarxa Europea de Museus d'Art Medieval, de la qual el museu català n'és impulsora.

Societat no sedentària

Palesa com, amb mitjans materials molt més limitats que avui, la societat medieval no era tan sedentària com podria semblar actualment. Tot i que la mobilitat quedava reduïda al transport terrestre (a peu, a cavall o amb carro) i marítim, circumstàncies molt diferents portaven a haver-se de moure. Es podia haver de desplaçar des d'una núvia que anava a viure a un altre lloc a causa del seu casori fins a un pelegrí que recorria grans distàncies a la recerca de beneficis espirituals.

S'hi poden contemplar objectes que són proves de viatges realitzats a l'època. L'abat Oliba va fer viatges a Roma al segle XI, que es visualitzen a la *Lipsanoteca de Tost*, que s'hi exposa. També s'hi pot veure la làpida, procedent d'Acre (Israel), de Gautier i Alamanne, un matrimoni francès del segle XIII que es va traslladar a

Huynh (Museu de Cluny) i Marc Sureda (Museu Episcopal de Vic).

Museu Episcopal de Vic

El Museu Episcopal de Vic és un dels museus d'art de referència de Catalunya. Conserva una de les millors col·leccions d'art medieval del món amb obres mestres de pintura i escultura del romànic i del gòtic català. Les col·leccions d'orfebreria, teixit, forja, vidre i ceràmica ofereixen un complet recorregut per la història de l'art litúrgic i de les arts decoratives a Catalunya. Aquest fons, de valor excepcional, s'exhibeix en un edifici contemporani situat al costat de la catedral, en ple centre històric de Vic. Més informació: www.museuepiscopalvic.com.

Palestina on van morir. Uns altres viatgers presents a l'exposició són Abraham d'Acde i Creixent de Grassa; un document il·lustra com i per què aquests jueus provençals del segle XIV van viatjar fins a Alexandria.

L'exposició compta a més a més amb un llibre-catàleg que, a banda de presentar els continguts i peces de la mostra, incorpora articles de dotze historiadors i medievalistes internacionals que aborden en profunditat diferents qüestions, com ara la navegació a l'edat mitjana, la cartografia medieval, la figura de Ramon Llull, els croats, el viatge en la literatura medieval, les rutes de l'art medieval o la percepció dels viatjants de Damasc a l'època.

Amb versions adaptades per a cada indret, *Viatjar a l'edat mitjana* ha estat comissariada per Benedetta Chiesi (Museu Nacional del Bargello), Michel

EL MUNDO DE LAS HERENCIAS

“En el Bufete Rojas trabajamos para que cuando llegue el día en que ya no estés, tu familia pueda permanecer unida y que todo lo que te ha costado tanto acumular en vida, no sea motivo para dividirla cuando faltes.”

Un buen testamento, bien explicado, con mucho amor y cariño puede ayudar a que este trámite tan doloroso pueda ser un poquito más fácil.”

Bufete Rojas

ABOGADAS ESPECIALISTAS EN HERENCIAS

TÉLEFONO 93 246 60 96 / 93 265 89 22 CONTACTO mariaelbarojas@bufeterojas.es WWW.BUFETEROJAS.ES

Actualitats científiques

Un altre estudi sobre el canvi climàtic

Ja fa dies d'aquest nou informe. Però crec que encara us en puc parlar. Segueix d'actualitat. Es tracta del document presentat a Londres i Bombai el dia 13 de juliol passat per uns comissionats del Foreign Office britànic, elaborat sota la direcció del professor David King, que ha col·laborat amb experts dels Estats Units, la Xina i l'Índia.

Des de principis de segle, aquest professor assessorava Downing Street en aquest tema i ja fa temps que alerta sobre les conseqüències de l'augment de temperatura que està experimentant el nostre planeta.

Què s'hi diu, en aquest nou informe? Ben clarament exposa que si les emissions de CO₂ van continuant en els mateixos nivells, molt aviat haurem de dir que d'un estadi inconvenient, com estem ara, passarem a un d'intole-

table. Les conseqüències es mostraran fins i tot en més escassetat d'aliments en certes zones, ja que, si no es fa res, el nombre d'indrets exposats a falta d'aigua es duplicarà a mitjan segle XXI. Això vindrà acompanyat d'onades de

calor difícilment suportables. I un llarg etcètera.

La publicació d'aquest estudi és un pas més en l'esforç de preparació i conscienciació internacional amb vista a la cimera sobre el canvi climàtic que

les Nacions Unides estan celebrant a París des del 30 de novembre fins al 11 de desembre. Cal afegir aquí que el secretari Ban Ki-moon s'ha queixat de la lentitud amb què s'han portat a cap els treballs de preparació per arribar a un acord sòlid i eficient per lluitar contra aquesta amenaça del canvi climàtic. El més gran contaminant és la Xina, i els Estats Units li van al darrere. Cal fer-los reaccionar ben de pressa perquè les emissions de gasos que produeixen deterioren la salut de la Terra molt ràpidament.

Aquí podem recordar que fins i tot el papa Francesc ha parlat del tema en la seva coneguda encíclica, alertant de la importància del problema. Estiguem alerta també nosaltres i preguem perquè la cimera de París arribi a un acord ben ferm sobre el que els estats han de fer per aconseguir frenar el que es veu tan perillós. Encomanem-los a Déu!

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Tradicions remeieres

La flor del saüc s'empra com a remei des de l'Edat de Pedra

El saüc (llat., *Sambucus nigra*; cast., *saüco*) és un mot que ve del llatí *Sambucus*, un terme molt arcaic que deriva del grec *Sambuke*, que és el nom d'un instrument musical fet amb les branques buides d'aquest arbre que a casa nostra és conegut, popularment, com a Bon arbre. La flor del saüc és un excel·lent depuratiu, un eficaç antigripal i un febrífug de llarga i reconeguda tradició que s'ha utilitzat en medicina popular des de l'Edat de Pedra. Les fulles són laxants i cicatritzants, i la flor regularitza la tensió i és, també, molt bona per curar la bronquitis i per calmar la tos. L'escorça del saüquer és antireumàtica i les baies s'empren per fer una mena de xampany molt refrescant i digestiu.

La flor del saüc (molt apta per fer col·liris oculars) se solia collir i beneir per la festa de Sant Joan. A l'estiu l'aigua de la flor de saüc refresca els budells i l'estómac. En la tradició remeiera dels caputxins, un antic receptari assenyala que «les fulles fresques del saüc en infusió de tres grams per porró d'aigua fan suar y calmen la tos. Els perfums de les flors curen les erisipelas» (APCC, Terapèutica Antiga, s.f.). La flor de saüc amb

draps calents se solia posar després de cada untura feta amb l'ungüent pairal per fondre golls: «Preneu una lliura d'oli dolç, un grapat de flor de lliri, un grapat de flor de camamilla, y tot junt es fa bullir mig quart dins d'una cassola nova. Després colareu les herbes y tornareu a posar al foch la cassola y hi posareu una onsa de

mantega de vaca, una de greix de gallina y una de cera nova. En ser fret es posa en un pot de vidre, y s'untaran els bonys tres vegades cada dia, y a sobre s'hi posarà un drap de flor de saüc» (APCC, Antiga recepta copiada pel caputxí fra Hilari d'Arenys a Sant Martí de Centelles, s. d.).

Els frares d'abans de l'exclaustra-

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels caputxins

ció de 1835, i a propòsit de les virtuts del saüc, assenyalaren que «una cucharada de bayas hervidas en azúcar, agitadas en un vaso de agua, limpia el estómago y la orina. Las flores y hojas son un excelente depurativo y sudorífico y calman la tos. Los vapores de sus flores son un excelente remedio contra las erisipelas. Las bayas secas, tomadas en infusión, prestan muy buen servicio en las diarreas» (BHC, *Pócimas de capuchino*, 69-70). Poc temps abans de la supressió de la vida religiosa s'escribí aquesta recepta de l'arrop de saüc que s'havia de fer amb «una libra de jugo maduro y dos libras de miel. Se cuece en una olla nueva de barro hasta que el líquido toma consistencia de jarabe y después se cuela. Y es éste arrope muy útil para hidrópicos e ictericos, dado que promueve poderosamente el sudor» (APCC, *Recetario*, s. f.). A l'article vinent us parlaré, si Déu vol, del llúpol i de les seves peculiars propietats remeieres.

ANA GARCÍA-CASTELLANO
Érase una vez el perdón
Desclée De Brouwer, 2015, 96 pàg.

Partint de quatre contes de tradició popular de diverses cultures, l'escriptora Ana García-Castellano ofereix les claus per emprendre el viatge cap a aquests espais interiors on el ressentiment i la rancúnia queden abolits. En quin lloc habita aquest pressentiment on el dany rebut perd el seu poder de multiplicar-se cap a l'infinit? Amb cadascun d'aquests contes anem a cercar-lo.

PAPA FRANCISCO
Desafíos de la familia
Ciudad Nueva, 2015, 160 pàg.

En aquest volum s'inclouen les catequesis pronunciades pel papa Francesc entre el 10 de desembre del 2014 i el 16 de setembre del 2015, com a preludi de la Trobada Mundial de les Famílies a Filadèlfia i el Sínode dels Bisbes. Dos grans esdeveniments de transcendència mundial per a la comunitat humana fonamental i insubstituïble per excel·lència: la família.

PABLO GARCÍA
Sed misericordiosos como vuestro Padre es misericordioso
Edicep, 2015, 82 pàg.

El 8 de desembre vinent s'inicia un Jubileu extraordinari de la Misericòrdia, convocat pel papa Francesc l'11 d'abril passat amb la butlla *El rostre de la misericòrdia*. El sacerdot passionalista dedica aquest monogràfic a aquesta temàtica, on assegura que Déu és com el pare del fill pròdig i com el bon samarità, i subratlla l'increment de la devoció a la Divina Misericòrdia.

JOSEP JIMÉNEZ MONTEJO
Jesús: indignació i misericòrdia
Centre de Pastoral Litúrgica, 2015, 100 pàg.

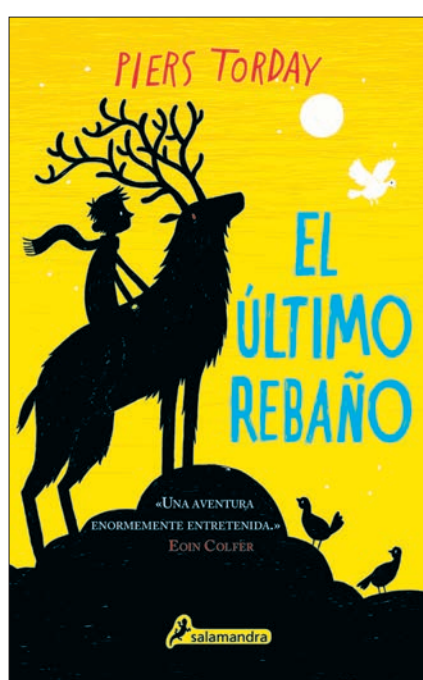
Aquest llibre s'acosta als textos bíblics per descobrir el Déu i el Jesús indignats, i ens convida a descobrir els motius d'aquesta indignació, que sovint no són gaire lluny dels motius de la indignació de tantes persones a la nostra societat. Descobrirem en el seu nucli més profund la crida al camí de vida que Déu ofereix: el camí de la misericòrdia i de l'amor.

HANS FALLADA
Este corazón que te pertenece
Maeva, 2015, 264 pàg.

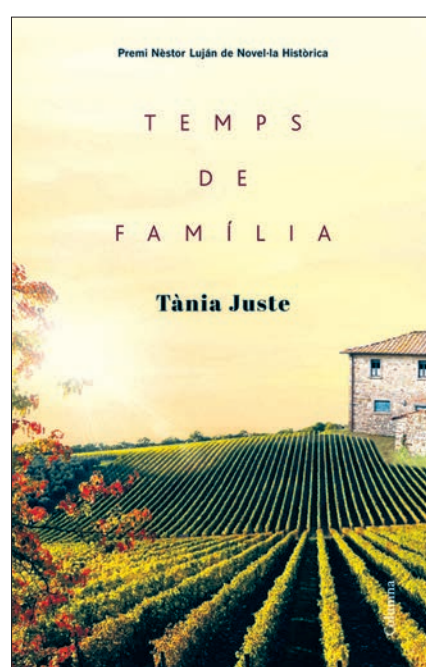
Hannes és el fill consentit de bona família que fuig de casa seva, a Berlín, arran d'una disputa familiar. Després d'una curta estada a Boston, torna sense haver aconseguit trobar el seu lloc al món. Aleshores coneixerà la jove Hanne. Junts s'enfrontaran a tots els obstacles que posin a prova el seu amor; el més gran serà obtenir l'aprovació de la família de Hannes.

PIERS TORDAY
El último rebaño
Salamandra, 2015, 284 pàg.

Aquesta és la història d'un nen anomenat Kester. És un nen molt especial, encara que ell ho ignora. Ara mateix, l'únic que sap és això: que a la seva habitació hi ha un estol de coloms esvalotats, que li parlen i que la seva vida no tornarà mai a ser com abans... Amb aquesta obra, l'escriptor britànic Piers Torday va obtenir el prestigiós premi Guardian de Literatura juvenil.

TÀNIA JUSTE
Temps de família
Columna, 2015, 356 pàg.

Bonaventura Giner, indià que ha tornat de Cuba, s'estableix a finals del segle XIX a les terres de la seva infància i posa en marxa un negoci per convertir l'antiga casa familiar en el centre d'un autèntic imperi vinícola al Penedès. La novel·la se centra en la vida de les tres generacions dels Giner, els seus sentiments i emocions, així com els assassinats sense resoldre.

BEA ROQUE
El rincón de Bea: delicias para compartir
Planeta, 2015, 222 pàg.

Bea Roque, una de les blogueres de rebosteria amb un nombre més gran de seguidors, ens descobreix tota la passió per la rebosteria, amb especial interès en l'americana. Pound cakes, muffins dolços i salats, cupcakes, cookies i la darrera tendència dels mug cakes, entre moltes d'altres receptes, en un llibre amb les darreres tendències de la rebosteria més innovadora.

Crítica literària

Heretges, perseguits i excomunicats

Josep-Maria Puigjaner

Escriptor i periodista
jmpuigjaner@hotmail.com

Es tracta d'una obra de potent ambició històrica, ben plantejada, ben tramada, ben escrita, en què el lector segueix l'autor pel seu rigor històric, per la seva fiblada intel·ligent en l'explicació de fets, conceptes i circumstàncies, i per una certa passió continguda en dissertar sobre una institució —l'Església de Jesucrist— en hores altes i baixes, en encerts i errors, però assumida tal com és i com ha estat, en la confiança de la fe. I a més, per la seva ingent tasca de recerca d'informació i recopilació de documentació sobre els múltiples continguts de l'obra. Resulten especialment interessants, per al creient que vol aprofundir, el tema de les formulacions del Credo —síntesi dels continguts de la fe— de Nicea i Constantinoble; i el tractament que fa l'autor del Concili de Trento, on es va trobar a faltar la participació dels teòlegs centreeuropeus i, en canvi, va ser excessiu el domini dels teòlegs hispànics.

Estem referint-nos a una Història de l'Església? Estem parlant d'una Història de la Teologia? Potser de totes dues coses alhora. En efecte, l'autor, Lluís Busquets i Grabulosa, ha escrit una

LLUÍS BUSQUETS I GRABULOSA
Heretges, perseguits i excomunicats
Proa, 2015, 575 pàg.

singular història del transitar de vint segles de l'Església per tot el món de la cristiandat. Un transitar en totes les èpoques gens fàcil, conflictiu, complex, potser angoixant, i segur que sotmès a influències, a interessos confessables o no, i a pressions derivades sovint de poders —interiors i exteriors— de tota naturalesa. «Vint segles d'història—diu el mateix autor— vint segles de tensions, heretgies, persecucions, excomunicacions i condemnes, enmig de les quals l'Alenada Santa de la promesa sempre en acció de Déu ha salvat la barca de Pere de vents huracanats i de naufragis amenaçadors.»

Una Història de l'Església, a més —i aquesta és la característica específica de l'obra—, presentada —com diu el teòleg González Faus a l'Epíleg— des de la perspectiva dels derrotats, perseguits o exclosos de la comunió fraterna per les seves posicions dissidents de l'ortodòxia

imperant en cada època històrica. Lluís Busquets explicita encara més el seu mòbil d'escriptura: «Analitzar algunes monjoies o fites de la història de l'Església en què, a causa de massa debilitat o massa prepotència, s'han bandejat altres cares possibles de la comprensió amb què es podria afrontar la revelació del Transcendent.»

Després d'haver seguit l'evolució de l'Església, a través de la lectura d'aquesta suggestiva i totalitzadora panoràmica històrica, cal deduir que avui, a la segona dècada del segle XXI, l'Església persisteix fidel al missatge de Jesús. Amb carències, potser, acarant amb esforç els grans problemes propis d'una època convulsa i complexa, però amb la ferma decisió d'acompanyar els éssers humans en la seva evolució cap a estadis més perfectes de vida humana a la Terra. Amb el desig d'intensificar el diàleg de l'àmbit de l'esperit amb els

àmbits del pensament i de la ciència. I tot això en línia amb els propòsits del seu líder actual, el papa Francesc, que s'adreça així als no creients: «Déu acull el qui no creu, però obeeix la pròpia consciència.» I que conforta als creients dient-los que «l'esperança cristiana no és cap fantasma ni cap quimera», i que «Déu és tot promesa i mai no defrauda».

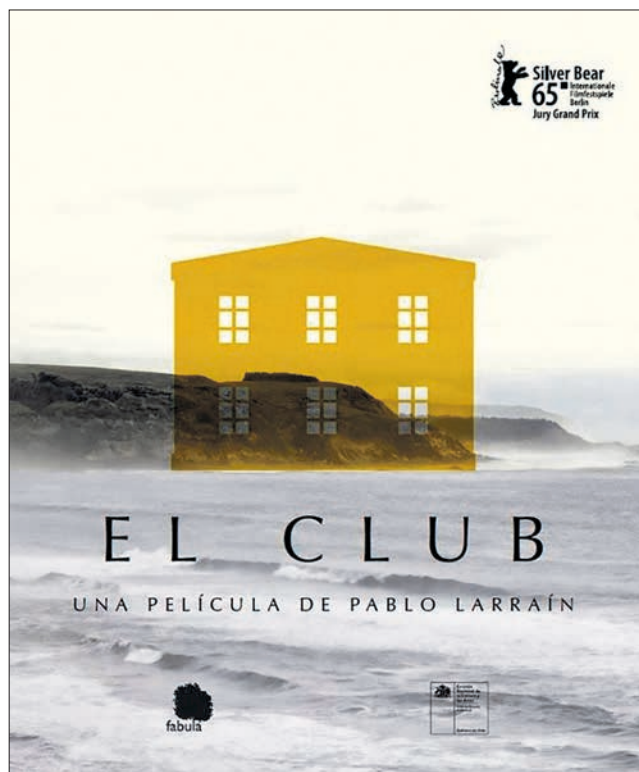
Crítica cinematogràfica

Ideologia entre la veritat i la mentida, entre el gat i la llebre

EL CLUB

DIRECTOR: Pablo Larraín.
INTÈRPRETS: Roberto Fariás, Antonia Zegers, Alfredo Castro, Alejandro Goic, Alejandro Sieveking, Jaime Vadell, Marcelo Alonso.
MÚSICA: Carlos Cabezas.
GÈNERE: drama.
98 minuts. Xile, 2015.

Gran premi del jurat del Festival de Berlín 2015, *El club*, de Pablo Larraín, és una pel·lícula inquietant. Descriu i s'endinsa en l'atmosfera tancada i malaltissa d'un grup de sacerdots confinats en una casa pels seus pecats, que també delictes. *El club*, en primera instància, denuncia els mecanismes d'ocultament de l'Església xilena davant de qüestions com la pederàstia o l'encobriment de les atrocitats de la dictadura. No obstant això, té pretensions més generals, proposa una paràbola de l'Església com a casa-institució tancada entre el cel i la terra que amaga i consenteix el mal. Quan arriba a aquest nivell metafòric, maltracta la veritat que pretén descobrir i es converteix més en pel·lícula-ideològica que en film-denúncia sobre els mecanismes de negació i d'encobriment. L'Església, diu Larraín, és una institució socialment nefasta i Déu és utilitzat com a màscara

i tapadora. Quatre sacerdots conviuen en una casa retirada d'un poble coster, situats, com mostra el cartell, entre el cel, la terra i el mar en un univers tancat. Els quatre homes purguen els seus pecats sota la custòdia del que sembla una monja. Tres visites, però, canviaran aquest equilibri.

La primera de les visites és la d'un altre sacerdot amb un passat fosc; la

segona, la d'un visitador de l'Església que arriba amb la intenció de tancar la casa; i, la tercera, i la més explosiva, és la de Sandokan, una persona desequilibrada per un passat de sofriment.

Pablo Larraín s'ha especialitzat a treure a la llum històries d'ocultament de la societat xilena, fixant-se sobretot en el temps de la dictadura i les seves conseqüències. Així, títols com *Tony Manero* (2008), *Post Mortem* (2010) i especialment *No* (2012), que va ser premi de la Quinzena de Realitzadors de Cannes i nominada a la millor pel·lícula de parla no anglesa dels Oscar del 2012. Pro-

cedent d'una família de l'oligarquia econòmica i política xilena va ser educat en el catolicisme que després com a adult va abandonar, juntament amb el dretanisme dels seus pares. Així el seu ajustament de comptes personal es converteix en una mirada denunciadora sobre la societat xilena que s'ha enfrontat a la veritat. Cineasta que sap utilitzar els recursos limitats amb

solvència, aquest cas ens descriu la nebulosa del mal que s'amaga agotzonat darrere la vida «religiosa» dels protagonistes. Bon director d'actors parteix d'un guió tan intrigant com ideològic que escriu amb la col·laboració de Guillermo Calderón i Daniel Villalobos.

La crítica de Larraín ha de ser admesa, en part, sense dubtar. Les víctimes innocents dels delictes de pederàstia, violència militar o corrupció i abusos exigeixen justícia. L'ocultament no només danya la institució eclesial, sinó sobretot, renega de l'Evangeli.

Fins aquí la denúncia necessària. A partir d'aquí la maniobra ideològica resulta bastant menys autoritzada des de la veritat. El director també encobreix una mirada poc objectiva i, per tant, enganyosa sobre la realitat de l'Església xilena i el seu paper en la societat. L'Església no són ni els pares Vidal, Ortega, Silva i Ramírez, ni tampoc no ho és la falsa germana Mónica, ni el dubitatiu i nou còmplice pare García. La seva pretensió d'endossar a tota l'Església el mal que representen els seus personatges, entre malalts i realment dolents, resulta injusta des de l'acusació presentada.

A més, des del punt de vista espiritual, el més problemàtic és la manera en la qual la pel·lícula *El club* encoloma a Déu el problema del mal. L'art ha de dir alguna cosa més que combatre el mal i vèncer l'encobriment per no donar gat per llebre.

Peio Sánchez

Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

DESEMBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA IMMACULADA CONCEPCIÓ

BARCELONA

- **XXV CICLE DE CONCERTS D'ORGUE.**— El 7 de desembre, a les 21.00, concert del Cor Parroquial Sant Feliu, amb Carme Godall a l'orgue. Lloc: església parroquial de Sant Feliu - Cabrera de Mar. Més informació: cursorgue@hotmail.com.
- **FESTA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.**— El 7 de desembre, a les 17.30, celebració comunitària de la Penitència; a les 18.00, missa de vigília amb Solistes de la Concepció; a les 19.00, primeres vespres solemnes. El 8 de desembre, a les 11.00, missa solemne, amb predicació del Dr. Joan A. Mateo, canonge de la Seu d'Urgell, i actuació de la Capella Musical de la Concepció; a les 19.00, segones vespres solemnes. Lloc: basílica de la Concepció, c/ Aragó 299 - c/ Roger de Llúria, 70 - Barcelona. Més informació: tel. 934 576 552, www.parroquiaconcepciobcn.org.
- **DELEGACIÓ PASTORAL DE JOVENTUT DE BARCELONA.**— El 7 de desembre, vetlla de la Immaculada; el 12 de desembre, recés d'Advent amb el lema «Benaurets els misericordiosos»; el 13 de desembre, Cafè Youcat, «Déu o el meu cervell?», on un psicòleg entrevista un jove convers. Més informació: www.delejobcn.org.
- **EQUIPS DE LA MARE DE DÉU DE BARCELONA.**— El 9 de desembre, a les 17.30, pregària *Aprentent a pregar amb les ensenyances del pare Henri Caffarel*. Lloc: parròquia Verge de Natzaret, c/ Juan de Mena, 29, baixos - Barcelona.
- **«HISTÒRIA DE L'ESPIRITUALITAT CRISTIANA».**— Dins d'aquest curs, dijous 10 de desembre, a les 20.00, la conferència *Sant Benet i els monjos occidentals*, a càrrec de Sergi d'Assís. Lloc: c/ Riera de Sant Miquel, 1, bis - Barcelona.
- **ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ.**— El 10 de desembre, a les 18.30, concert de la Coral Cor de Ponent (música clàssica) i de la Coral Edu.Cant (nadales). Aportació voluntària a favor de la Fundació Manos Providentes. Lloc: església de Sant Gaietà-PP. Teatins, c/ Consell de Cent, 293 - c/ Enric Granados, 6 - Barcelona. Més informació: tel. 617 572 889.
- **ORATORI SANT FELIP NERI DE GRÀCIA.**— El 10 de desembre, a les 19.30, missa en memòria de W. A. Mozart. Un conjunt de cambra tocarà peces de diferents compositors i també un petit concert amb obres de Mozart. Més informació: tel. 610 465 913. El 13 de desembre, a les 17.00, projecció del DCV *Concert de Nadal*, des de Viena. Aportació voluntària. Més informació: tel. 650 009 755. Lloc: església, c/ del Sol, 2 - Barcelona.

• **AMICS DE SANT FRANCESC.**— El 10 de desembre, pregària; el 17 de desembre, xerrada *Camí de la infància espiritual en santa Teresina*, a càrrec de Juan Carlos. Lloc: convent dels Frares Franciscans, c/ Santaló, 80 - Barcelona.

• **BARCELONA CAMÍ A TERRA SANTA.**— La Delegació per a la Pastoral de Santuaris, Peregrinacions i Turisme Religiosos de l'arquebisbat de Barcelona organitza aquesta iniciativa per tal de conèixer el patrimoni cultural eclesial de Barcelona. Són rutes a peu per indrets lligats històricament amb els Llocs Sants. Itinerari: Santa Maria del Mar, Museu Diocesà, catedral i Santa Anna. Dies de visita: primer dissabte de mes, 12 de desembre, 16 de gener, 6 de febrer i 5 de març. Horari de visita: de 9.30 a 12.30. Donatiu: 6 euros. Més informació: tel. 934 879 423, manuelyeste@viajesmagister.com, pastoralturisme@yahoo.es.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El 12 de desembre, de 10.00 a 14.00, taula rodona *Els rostres de la injustícia (sanitat, immigració, educació i habitatge)*, dins del Curs d'anàlisi de la realitat social. Organitzada pel Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia-Fundació Lluís Espinal, tindrà lloc a la seu de l'entitat, c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona. Més informació: tel. 933 172 338, cursos@fespinal.com.

• **MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El 12 de desembre, de 10.00 a 17.00, recés d'Advent, amb Montserrat Viñas, monja del monestir de Sant Benet de Montserrat. El 13 de desembre, a les 18.45, actuació de l'Espai Contrapunt Musical i el Cor Lerània, amb obres d'Anton Bruckner. Lloc: monestir de Sant Pere de les Puel·les, c/ Anglès, 55 - Barcelona. Més informació: www.benedictinessantperepuelles.cat.

• **VERITABLE VIDA EN DÉU.**— Diumenge 13 de desembre, a les 18.00, trobada del grup de pregària a la capella de les Carmelites Missioneres, c/ Puiggarí, 1 - Barcelona. Més informació: Mercè Ferrer, tel. 935 304 806. Adquisició del llibre: Llibreria Balmes, c/ Duran i Bas, 11 - Barcelona.

• **SANT JOAN DE DÉU.**— El 14 de desembre, a les 19.30, acte d'acció de gràcies (eucaristia, concert coral i intervenció institucional) pel compromís diari de la Família Hospitalària de Sant Joan de Déu amb les persones malaltes i més desfavorides. Lloc: basílica de Santa Maria del Mar - Barcelona.

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El

14, 15 i 16 de desembre, a les 19.00, reflexions teològiques amb Gabriel Amengual, sota el títol *Interioritat, memòria i alteritat. Dimensions de l'existència cristiana*. Lloc: auditori de la Fundació Joan Maragall, c/ València, 244, 1r - Barcelona.

• **ASSOCIACIÓ AMICS DELS ÀNGELS.**— El 15 de desembre, a les 19.00, conferència *L'estrella de Betlem*, a càrrec del professor Javier Castelo, de la Universitat Autònoma de Barcelona. Donatiu: 7 euros. Lloc: Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona, c/ Diputació, 231 - Barcelona. Més informació: tel. 933 230 616, www.assocangels.entitatsbcn.net.

• **UNIÓ ESPIRITUAL DE MARES.**— El 17 de desembre, a les 16.30, eucaristia seguida d'una conferència sobre la misericòrdia de Déu; totes dues activitats a càrrec de Mons. Joan Enric Vives, bisbe de la Seu d'Urgell. Lloc: c/ Riera Sant Miquel, 1, bis - Barcelona. Més informació: tel. 934 351 845 (Montserrat Soler).

• **CATEQUESI PER A ADULTS DEL CAMÍ NEOCATECUMENAL.**— Els dilluns i dijous fins a mitjans de desembre, a les 20.30, a la Sala Beat Titus de la parròquia Santa Joaquina Vedruna, c/ La Gleva, 24 - Barcelona. Durada aproximada: una hora. Entrada lliure. Més informació: tel. 932 003 931.

TERRASSA

• **EXERCICIS I RECESSOS ESPIRITUALS.**— El 12 de desembre, recessos per a dones; el 13 de desembre, recessos per a homes i joves. Lloc: Casa Mare de Déu de Montserrat, a Caldes de Montbui. Organitzat per les Cooperatius Parroquials de Crist Rei. Més informació: tel. 938 654 496 i 697 840 559, http://cpcrcaldes.org.

• **COMISSIÓ JUSTÍCIA I PAU DE SABADELL.**— El 18 de desembre, a les 20.30, xerrada *La crisi dels refugiats de Síria: què hi podem fer nosaltres?*, a càrrec d'Àngel Miret, coordinador del dispositiu d'acollida de refugiats de Catalunya. Després, sopar de la fam; els diners recaptats es destinaran a Càritas. Lloc: auditori de l'església de la Puríssima, c/ Capmany, 36 - Sabadell.

• **PREGÀRIA 0-7.**— El tercer dissabte de cada mes, a les 17.30, pregàries (la propera és el 19 de desembre) amb els més petits de la comunitat a la parròquia de la Puríssima Concepció de Sabadell, amb contes, cançons, pregàries... Més informació: comunicacio@purissimasabadell.org.

VIC

• **COVA DE SANT IGNASI.**— El 12 de desembre, de 10.00 a 17.30, dissabte de pregària contemplativa. Lloc: Cova de Sant Ignasi, camí de la Cova s/n - Manresa. Més informació: tel. 938 720 422, www.covamanresa.cat.

Anuncis per paraules

DIVERSOS

ADVOCADA especialista en nul·litats matrimonials i separacions. 1a visita gratuïta. Tel. 934 510 707.

BUSCO amstat amb una dona sincera i carinyosa amb total confiança i complacitat. Jordi de Sarrià, tel. 600 340 734.

DESCOBREIX premsa cristiana, ens comunica, ens uneix, ens enforteix.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari a CATALUNYA CRISTIANA c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona. També podeu fer un ingrés o transferència al número de compte de "la Caixa": 2100 3013 20 2200391741

NOMBRE DE SETMANES x 15 € IMPORT TOTAL

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ C. P.
TELÈFON DNI/CIF

Preu per setmana 15 euros (IVA Inclòs)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

- Perquè ens obrim a l'encontre personal i al diàleg amb tothom, també amb els qui pensen diferent de nosaltres.
- Perquè els pastors de l'Església, amb amor profund pel seu ramat, acompanyin el seu camí i animin la seva esperança.

Des del carrer

Luis Guitarra, cantautor madrileny

«Una cançó és com un vent suau que refresca l'ànima»

Carme Munté

Luis Guitarra és un cantautor madrileny que va començar a cantar als 6 anys. Amb cinc discos gravats que distribueix d'una manera alternativa i solidària i centenars de concerts a l'esquena, al seu CD més recent, *A la intemperie*, continua apostant per esmicolar les pors i rendir-se a la justícia. Els dies 11 i 12 de desembre propers actuarà a Tarragona i Barcelona. Més informació: www.luisguitarra.com.

Què significa per a tu la música?

Des de petit que he estat envoltat de música, però encara em sorprenen quan m'adono de tot el que pot explicar-se i suggerir-se des de la música i com es pot aconseguir emocionar i arribar al més íntim de les persones que t'escolten. Una cançó dura uns quatre minuts però és una cosa semblant a un vent suau que refresca l'ànima i pot fer-nos molt de bé.

Quin missatge vols transmetre a través de les cançons?

Vaig començar a escriure cançons amb 15 anys i després de més de trenta anys component la veritat és que quan començo una cançó gairebé mai no sé on arribaré. A poc a poc vaig ajuntant acords, paraules, melodies, estructures rítmiques que proposen un missatge o descriuen una situació o una experiència que vull expressar. Sí que és cert que em preocupa transmetre molta esperança i explicar de la manera més sincera que puc tot allò que visc, penso i sento.

Per què la temàtica social està tan present en la teva discografia?

Perquè intento que allò que escric no em separi de la gent. He tingut l'oportunitat d'estar en molts llocs on la desigualtat, la injustícia, la pobresa i el patiment estaven molt

present i ni he volgut, ni he sabut, apartar-ne la vista. Per això molts dels protagonistes de les meves cançons són la gent que viu al carrer, els presos, els immigrants, les dones maltractades, els ancians, els malalts mentals, la gent esgotada o desil·lusionada...

Relatos y canciones para despertar el alma... Què pots explicar-nos d'aquest espectacle?

És una proposta diferent de la d'un concert ja que en un mateix escenari es barregen les meves cançons amb els contes i relats de la Carmen Sara Floriano, una escriptora i narradora oral gaditana que coneix les paraules secretes que fan vibrar d'emoció el cor. Aquestes actuacions van començar de manera casual fa 4 anys i des d'aleshores les hem fet en escenaris molt diferents (teatres, places,

auditoris, presons, esglésies, museus, escoles, universitats...) de llocs ben diversos, encara que a Catalunya és la primera vegada que venim.

L'11 de desembre actues a Tarragona i el 12 a Barcelona. Tot això amb una finalitat social.

Efectivament. El divendres 11 de desembre actuo amb aquesta narradora al Teatre Metropol de Tarragona amb motiu del 50è aniversari de Càritas diocesana i l'endemà al Col·legi Fedac Horta de Barcelona per donar suport amb les nostres cançons i els nostres relats als projectes i activitats de les ONG Prokarde i Urleku. L'entrada és de franc en tots dos casos per això convidem tots aquells que vulguin a venir a sentir les històries i cançons que regalarem, que de ben segur els emocionaran i els arribaran molt endins.

Eduard Brufau

Rauxa

El terror i el sentit d'Europa (II)

La incapacitat de l'Occident europeu per respondre a la necessitat humana de sentit deixa els joves musulmans de les grans perifèries urbanes en mans del fanatisme. Ara bé, aquesta buidor de sentit afecta tothom, independentment de l'origen de cadascú i encara que no s'acabi manifestant en violència explícita. Després de la Segona Guerra Mundial, Europa s'ha anat construint sobre un benestar econòmic inèdit basat en el crèdit i el consum. L'objectiu no era cap altre que assegurar l'estabilitat social i política per impedir qualsevol contaminació soviètica. Juntament amb aquesta abundància econòmica, Europa ha crescut com un

gegant burocràtic i legislatiu. Però ni el benestar econòmic, ara en crisi, ni la legislació administrativa poden construir cap mena d'identitat comunitària i encara menys donar resposta a la set de sentit. Europa s'havia imaginat que amb economia i normes quedava tot resolt. El resultat d'aquesta visió miop és una societat dinàmica i creativa, però inconsistent, frívola i sense ànima. El problema de fons d'Europa no és el fanatisme islàmic, ni la crisi econòmica, ni l'eterna amenaça russa, sinó Europa mateixa. Els agents patògens només s'acarnissen amb els organismes que prèviament ja eren febles.

Pensant-ho millor

Carme Borbonès
Presidenta de
Càritas Catalunya

La corrupció com un mal moral

En el document *Església, servidora dels pobres* (CEE, abril 2015), s'esmenta clarament «el mal moral» que representa la corrupció.

La corrupció ha estat una de les grans limitacions de la Humanitat. El fet de ser una feblesa constant, exigeix atenció i cura amatent per combatre-la amb totes les mesures possibles com a exercici de responsabilitat humana.

En l'esmentat document queda clar el seu abast: és una veritable traïció als germans. Aquest tipus de conducta atempta directament al bé comú i va en contra de la cohesió humana i la justícia social.

El grau de «corrupteles» és molt divers, alguns casos són greus i escandalosos. Altres, molt més petits però no per això menys significatius, formen part de la dinàmica quotidiana: per exemple, el cas de l'IVA... Fets que es van consolidant com a defecte estructural al qual no es dedica una atenció prou acurada i sistematitzada per tal de prevenir-ne i ressaltar-ne la influència negativa.

El document demana una regeneració política i demana a les persones que lliurement decideixen dedicar-se a la «cosa pública» que l'entenguin com un «servei als altres». Raó per la qual l'exigència i l'exemplaritat han d'estar per damunt de tot, no hi ha lloc per a subterfugis. Una praxi política, fonamentada sobre la cobdícia i l'avarícia, acaba esdevenint el camí vers la destrucció de qualsevol societat i alhora és l'evidència clara d'abús de poder i de menyspreu vers els altres.

Una societat com l'actual, tan preocupada per l'educació integral i de qualitat, hauria d'aprofundir en dinàmiques preventives que ajudin a superar aquest tipus de conductes, sistematitzant i utilitzant totes les eines que té a l'abast per formar les persones en l'honestedat i en l'aprofundiment de les virtuts morals, socials i polítiques.

Cal prioritzar, aclarir i intensificar els missatges destinats a enfortir la consciència de les persones pel que fa al bé comú, al deure col·lectiu, al sentit de la fraternitat i la responsabilitat d'uns vers els altres, en especial, vers els més vulnerables. Cal posar en valor i recuperar el veritable sentit del «compromís/contracte social» com a expressió «de l'amor al proïsme».